

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 20 april 2021

316/2021

Jord och skogsbruksministeriets förordning om zoonoser

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), 22 § 1 och 2 mom., 37 § 2 mom. och 49 § 1 mom. i livsmedelslagen (297/2021), 38 § 2 mom. och 41 § 5 mom. i foderlagen (1263/2020) samt 9 § 2 och 3 mom. i lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs det om

1) sådan obligatorisk zoonosövervakning (nedan *salmonellaövervakning*) som avses i 11 § i lagen om djursjukdomar (76/2021) för övervakning av salmonellasmitta på anläggningar för djur och myndighetstillsynen över den,

2) kontroll av salmonella i slakterier som slaktar nöt, svin, broilrar, höns eller kalkoner samt i styckningsanläggningar där kött av nöt, svin, broilrar, höns, kalkoner, ankor, gäss eller pärlhöns styckas,

3) åtgärder vid misstanke om eller konstaterande av salmonellasmitta på anläggningen för nöt, svin, höns eller kalkoner eller vid konstaterande av salmonella i ett prov som tagits i en sådan livsmedelslokal som avses i 2 punkten,

4) förbud mot användning av antimikrobiella medel och vacciner för bekämpning av salmonellasmitta hos nöt, svin, höns och kalkoner,

5) kontroll av broilrar med avseende på campylobacter,

6) åtgärder när förekomst av campylobacter hos broilrar konstateras,

7) egenkontroll avseende STEC i slakterier som slaktar nöt,

8) STEC-övervakningsundersökningar,

9) analys av prover som tagits med avseende på salmonella, campylobacter eller STEC, analysmetoder och skyldighet för det laboratorium som utför analyserna att lämna uppgifter, prover och stammar,

10) de nationella regler som avses i kapitel A del I punkterna 6.2 och 6.5 i bilaga III och i punkt 4.3 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 (32001R0999); EGT L 147, 31.5.2001, s. 1–40
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 (32003R2160); EUT L 325, 12.12.2003, s. 1–15
Kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 (32005R2073); EUT L 338, 22.12.2005, s. 1–26
Kommissionens förordning (EU) nr 200/2010 (32010R0200); EUT L 61, 11.3.2010, s. 1–9
Kommissionens förordning (EU) nr 517/2011 (32011R0517); EUT L 138, 26.5.2011, s. 45–51
Kommissionens förordning (EU) nr 200/2012 (32012R0200); EUT L 71, 9.3.2012, s. 31–36
Kommissionens förordning (EU) nr 1190/2012 (32012R1190); EUT L 340, 13.12.2012, s. 29–34
Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/627 (32019R0627); EUT L 131, 17.5.2019, s. 51–100
Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG (32003L0099); EUT L 325, 12.12.2003, s. 31–40

fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati samt om tillhörande åtgärder.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *nöt* nötkreatur av arten *Bos taurus*,
- 2) *höns* fåglar av arten *Gallus gallus*,
- 3) *broiler* höns som föds upp för köttproduktion,
- 4) *värphöna* höns som föds upp eller hålls för produktion av konsumtionsägg,
- 5) *avelsfjäderfå* fågel som föds upp eller hålls för produktion av kläckägg,
- 6) *kalkon* fågel av arten *Meleagris gallopavo*,
- 7) *kläckeri* kläckerier enligt definitionen i artikel 4.47 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag"),
- 8) *uppfödningssall* en anläggning för höns eller kalkoner där avelsfjäderfå föds upp från dagsgamla kycklingar till värpstadiet,
- 9) *värpstall* en anläggning för höns eller kalkoner där avelsfjäderfå i värpstadiet hålls,
- 10) *uppfödningssall för broilrar* en anläggning för broilrar där broilrar föds upp från dagsgamla kycklingar till slaktålder,
- 11) *uppfödningssall för kalkoner* en anläggning för kalkoner där kalkoner föds upp från dagsgamla kycklingar till slaktålder,
- 12) *hönsuppfödningssall* en anläggning för höns där värphöns föds upp från dagsgamla kycklingar till värpstadiet,
- 13) *hönseri* en anläggning för höns där värphöns i värpstadiet hålls,
- 14) *svin* alla tamsvinsraser som hör till arten *Sus scrofa* samt hägnade vildsvinsraser,
- 15) *salmonella* alla bakterier av släktet *Salmonella*,
- 16) *rekryteringsdjur* ett djur som hålls i förökningssyfte,
- 17) *epidemiologisk* enhet djur bland vilka det är sannolikt att salmonellasmitta sprids genom direkt kontakt mellan djuren, genom personal, foderutdelning, anordningar eller redskap eller genom andra förfaranden på anläggningen,
- 18) *slakteri* ett slakteri eller renslakteri enligt 5 § 2 mom. i livsmedelslagen (297/2021),
- 19) *slaktparti* fåglar från samma flock som slaktats samma dag,
- 20) *slakttillfälle* en slaktperiod under vilken jämnåriga fåglar som fötts upp på samma anläggning slaktas,
- 21) *anläggning* en anläggning enligt definitionen i artikel 4.27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429, dock inte ett slakteri,
- 22) *campylobacter* bakterierna *Campylobacter jejuni* och *Campylobacter coli*,
- 23) *STEC* bakterien *Escherichia coli* som har den gen som behövs för utvecklande av shigatoxin (Stx 1 eller Stx 2),
- 24) *initialt positivt STEC-prov* sådan anrikningsbuljong till ett prov som konstaterats ha den gen som behövs för utvecklande av shigatoxin (Stx1 eller Stx2) i enlighet med metoden ISO/TS 13136 eller en alternativ metod som uppfyller villkoren i artikel 5 i kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005,
- 25) *flock* en flock enligt definitionen i artikel 2.3 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen, och
- 26) *spermasamlingsstation* en sådan spermasamlingsstation som avses i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/686 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller godkännande av anläggningar för avelsmaterial och spårbarhets- och djurhälsokrav för förflyttning av avelsmaterial från vissa hållna

landlevande djur inom unionen och en sådan spermasamlingsstation som avses i 40 § i lagen om djursjukdomar.

I den här förordningen används dessutom definitionerna av TSE, *specificerat riskmaterial och snabbtest* i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati.

2 kap.

Salmonellaövervakning på anläggningar

3 §

Salmonellaövervakning

Avsikten med salmonellaövervakning är att övervaka salmonellasmitta, som betecknas som en djursjukdom som ska övervakas.

Salmonellaövervakning ska genomföras på följande anläggningar för höns eller kalkoner:

- 1) kläckerier,
- 2) uppfödningstallar,
- 3) värpstallar,
- 4) uppfödningstallar för broilrar och kalkoner som levererar fåglar till ett slakteri eller överlåter fjäderfäkött direkt till konsumenter eller levererar sådant kött för lokala detaljaffärer,
- 5) hönsuppfödningstallar,
- 6) hönsrier som överlåter ägg till äggpackerier, till godkända livsmedelslokaler som tillverkar äggprodukter, till detaljhandeln eller direkt till konsumenter.

Salmonellaövervakning behöver dock inte genomföras i kläckerier, uppfödningstallar, värpstallar eller hönsuppfödningstallar där fåglar som kläcks eller föds upp eller deras avkomma inte levereras till en anläggning som avses i 2 mom. 4 eller 6 punkten.

Salmonellaövervakning ska också genomföras på anläggningar för andra svin än mini- och mikrosvin samt hägnade vildsvin där det

- 1) produceras rekryteringsdjur för att överlåtas till andra anläggningar, eller
- 2) finns ett karantänutrymme i anslutning till verksamheten vid en spermasamlingsstation.

Salmonellaövervakning ska dessutom genomföras på en anläggning för nöt

- 1) som producerar annan obehandlad mjölk än råmjölk för att överlåtas till konsumenter från en livsmedelslokal i anslutning till anläggningen som mjölk eller grädde som inte har värmts upp till minst 72 grader Celsius under 15 sekunder eller behandlats på något annat sätt med motsvarande inverkan,
- 2) som producerar annan obehandlad mjölk än råmjölk för att levereras till en med stöd av livsmedelslagen godkänd livsmedelslokal från vilken mjölken släpps ut på marknaden utan sådan uppvärmning eller annan behandling som avses i 1 punkten, eller
- 3) som är ursprunglig anläggning för nöt som levereras till en spermasamlingsstation eller där det finns ett karantänutrymme i anslutning till verksamheten vid en spermasamlingsstation.

4 §

Anmälan om anskaffning av nya fåglar till en anläggning

En aktör ska göra en anmälan till kommunalveterinären om att nya fåglar har anskaffats till en i 3 § 2 mom. avsedd anläggning som omfattas av salmonellaövervakning. Anmälan

ska göras inom två veckor från det att fågelflocken anlant. Alternativt kan kommunalveterinären underrättas på förhand om planerade ankomsttider för nya flockar under det löpande eller följande kalenderåret.

Aktören ska dessutom på begäran av Livsmedelsverket till verket ge in ett sammandrag av antalet fågelflockar som hölls på anläggningen året innan.

5 §

Anmälan om salmonellasmitta

Om det på en anläggning för nöt, svin, höns eller kalkoner konstateras salmonellasmitta hos något annat djur än ett nöt, ett svin, en höna eller en kalkon eller hos en person som är stadigvarande bosatt på gården eller deltar i skötseln av djuren på anläggningen, ska aktören anmäla saken till kommunalveterinären eller regionförvaltningsverket.

6 §

Förbud mot användning av vaccin och antimikrobiella medel

Nöt, svin, höns och kalkoner får inte vaccineras mot salmonellasmitta och medicineras med antimikrobiella medel för att förebygga, utrota eller behandla salmonellasmitta.

Om djuren medicineras med antimikrobiella medel av andra orsaker får provtagning som ingår i salmonellaövervakningen eller som görs för att konstatera salmonella, med undantag av kliniska misstankar, utföras först efter det att karenstiden för läkemedlet eller den tid under vilken medicineringen kan påverka analysresultatet har gått ut.

7 §

Salmonellaprovtagning och sändning av prover för analys

Aktören ska följa hälsotillståndet hos höns, kalkoner, nöt och svin som hålls på en anläggning som omfattas av salmonellaövervakning enligt 3 § samt regelbundet ta eller låts ta salmonellaprover av djuren på anläggningen i enlighet med 10–19 §.

När proverna förvaras och levereras till laboratoriet ska kraven i punkt 1 i bilaga 1 iaktas.

De prover som levereras till laboratoriet ska åtföljas av de uppgifter som avses i punkt 2 eller 3 i bilaga 1.

8 §

Lämnande av resultaten av salmonellaprovtagningen till en myndighet

Aktören ska lämna kommunalveterinären information om provtagning enligt 7 § på en i 3 § 4 mom. 1 punkten avsedd anläggning för svin och om resultaten av provanalysen.

9 §

Analys av salmonellaprover och fastställande av analysresultaten

Referensmetoden för påvisande av salmonella är den senaste versionen av metoden EN ISO 6579-1. Proverna analyseras antingen med referensmetoden eller med en alternativ metod som har validerats mot metoden EN ISO 6579-1 enligt den senaste versionen av standarden EN ISO 16140-2 och som inbegriper isolering av salmonellastammen utifrån ett prov som konstaterats vara positivt.

Ett laboratorium som utsetts med stöd av lagen om djursjukdomar utför analysen, och det ska leverera alla isolerade salmonellastammar och tillhörande provtagningsuppgifter till Livsmedelsverket för fastställande och typning av resultaten.

Med avvikelse från 2 mom. ska salmonellastammar som isolerats från en anläggning för nöt eller svin i samband med åtgärder för att utrota sjukdomen vid behov sändas till Livsmedelsverket.

10 §

Salmonellaprovtagning på anläggningar för nöt eller svin som genomförs av aktören

Aktören ska se till att den provtagning med tanke på salmonella som genomförs på en anläggning för nöt eller svin uppfyller åtminstone de krav som anges i denna paragraf. När proverna tas och slås samman ska kraven i punkt 1 i bilaga 2 iakttas.

På en anläggning för svin som överlåter rekryteringsdjur ska provtagning utföras minst en gång om året. På en anläggning för svin där djur hålls i karantän innan de levereras till en spermasamlingsstation ska prover på de svin som hålls i karantän tas i karantänutrymmet under karantänstiden. På de anläggningar för svin som avses ovan ska proverna tas i enlighet med punkt 2 i bilaga 2.

På en anläggning för nöt där obehandlad mjölk produceras för det ändamål som avses i 3 § 5 mom. 1 eller 2 punkten ska provtagning genomföras innan produktionen inleds och därefter minst en gång om året. Minst en provtagning om året ska göras mellan ingången av juli och utgången av november. Proverna ska tas i enlighet med punkt 3 i bilaga 2.

Tidigast en månad innan ett nötkreatur sänds till ett karantänutrymme ska ett individuellt träckprov tas på djuret på den anläggning för nöt som är ursprunglig anläggning för nöt som levereras till en spermasamlingsstation. Provet ska analyseras separat i laboratoriet. Dessutom ska prover tas på övriga nöt på anläggningen högst 12 månader innan djuret sänds till karantänutrymmet i enlighet med punkt 3 i bilaga 2. På en anläggning för nöt där djur hålls i karantän innan de levereras till en spermasamlingsstation ska prover på de nöt som hålls i karantän tas i karantänutrymmet under karantänstiden i enlighet med punkt 3 i bilaga 2.

11 §

Salmonellaprovtagning på anläggningar för höns eller kalkoner som genomförs av aktören

Aktören ska se till att den provtagning som genomförs på en anläggning för höns eller kalkoner uppfyller åtminstone de krav som anges i 12–19 §. När proverna tas och slås samman ska kraven i punkterna 1–7 i bilaga 3 iakttas.

12 §

Provtagning i uppfödningstallar

I uppfödningstallar ska prover tas på varje flock av dagsgamla kycklingar genast när flocken anlät till stallet. Av tio transportlådor där de dagsgamla kycklingarna transporteras tas som prov pappersunderlag eller annat underlagsmaterial. Om underlagsmaterial inte används ska strykningssprover tas av tio transportlådor.

Prover tas på varje uppfödningflock när fåglarna är fyra veckor gamla och dessutom två veckor innan fåglarna flyttas till ett värpstall eller innan värpstadiet börjar. Provtagningen ska förläggas så att analysresultatet är färdigt innan flocken flyttas till värpstallet. Om fåglarna inte hålls i bur ska två par sockprover tas. I uppfödningstallar med flervåningssystem för frigående fåglar där träcket avlägsnas med gödselmattor kan det alternativt tas ett par sockprover och från gödselmattorna minst två strykningsträckprov. Om fåglarna hålls i bur ska två träckprover à 150 gram tas, eller om det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare ska minst fyra strykningsträckprover tas från gödselmattorna.

13 §

Provtagning i värpstallar för produktion av värphöns

I värpstallar för produktion av värphöns ska prover tas av varje föräldraflock med tre veckors intervall. Provtagningen består av ett par sockprover samt av strykningssdammprov. I hönsier med flervåningssystem för frigående höns där träcket avlägsnas med gödselmattor kan det alternativt tas ett par sockprover och från gödselmattorna minst två strykningsträckprov. Om fåglarna hålls i bur ska två träckprover à 150 gram tas i stället för sockprover och strykningssdammprover, eller om det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare ska minst fyra strykningsträckprover tas från gödselmattorna. Om fåglarna ska slaktas, ska provtagningen förläggas så att den officiella veterinären vid slakteriet får kännedom om analysresultatet av prover som tagits under de tre sista veckorna före slakten innan fåglarna levereras för slakt.

14 §

Provtagning i värpstallar för produktion av broilrar eller kalkoner

I värpstallar för produktion av broilrar eller kalkoner ska prover tas av varje föräldraflock med två veckors intervall. Provtagningen består av ett par sockprover samt av strykningssdammprov. I hönsier med flervåningssystem för frigående höns där träcket avlägsnas med gödselmattor kan det alternativt tas ett par sockprover och från gödselmattorna minst två strykningsträckprov. Om fåglarna ska slaktas, ska provtagningen förläggas så att den officiella veterinären vid slakteriet får kännedom om analysresultatet av prover som tagits under de tre sista veckorna före slakten innan fåglarna levereras för slakt.

15 §

Provtagning i kläckerier

I kläckerier tas produktionsmiljöprov i enlighet med en skriftlig provtagningsplan som aktören uppgjort och som lämnats till kommunalveterinären. När provtagningsintervallen och antalet prover planeras ska kläckeriets produktionskapacitet, konstruktioner och verksamhetssätt beaktas.

16 §

Provtagning i hönsuppfödningstallar

I hönsuppfödningstallar ska prover tas av varje flock av dagsgamla kycklingar genast när flocken anlant till stallet. Av fem transportlådor där de dagsgamla kycklingarna transporterats tas som prov pappersunderlag eller annat underlagsmaterial. Om underlagsmaterial inte används ska strykningssdammprov tas av fem transportlådor.

Prover ska tas av varje uppfödningflock två veckor innan fåglarna flyttas till ett hönsier eller innan värpstadiet börjar. Provtagningen ska förläggas så att analysresultatet är färdigt innan flocken flyttas till hönsieriet. Om fåglarna inte hålls i bur ska provtagningen bestå av två par sockprover. I hönsier med flervåningssystem för frigående höns där träcket avlägsnas med gödselmattor kan det i stället för två par sockprover alternativt tas ett par sockprover och från gödselmattorna minst två strykningsträckprov. Om fåglarna hålls i bur ska två träckprover à 150 gram tas, eller om det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare ska minst fyra strykningsträckprover tas från gödselmattorna.

17 §

Provtagning i hönserier

I hönserier ska prover tas av varje flock av värphönor med 15 veckors intervall under värpstadiet. Den första provtagningen ska genomföras när värphönorna är 22–26 veckor gamla. Om fåglarna inte hålls i bur ska två par sockprover tas. I hönserier med flervåningssystem för frigående höns där träcket avlägsnas med gödselmattor kan det alternativt tas ett par sockprover och från gödselmattorna minst två strykningsträckprover. Om fåglarna hålls i bur ska två träckprover à 150 gram tas, eller om det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare ska minst fyra strykningsträckprover tas från gödselmattorna. Om värphönorna ska slaktas, ska den sista provtagningen genomföras under de sista fyra veckorna före slakten. Provtagningen ska förläggas så att den officiella veterinären vid slakteriet får kännedom om analysresultatet innan fåglarna levereras för slakt.

18 §

Provtagning i uppfödningstallar för broilrar eller kalkoner

I uppfödningstallar för broilrar eller kalkoner ska prover tas av varje uppfödningflock under de tre sista veckorna före slakten. Provtagningen ska förläggas så att den officiella veterinären vid slakteriet får kännedom om analysresultatet innan fåglarna levereras för slakt. Provtagningen består av två par sockprover.

Om broilrar föds upp över 81 dygn eller kalkoner över 100 dygn och om flocken levereras för slakt i flera partier till ett sådant slakteri där det slaktas högst 150 000 fåglar per år, kan de följande proverna på flocken dock med avvikelse från 1 mom. tas med sex veckors intervall

19 §

Lättnader för småskalig verksamhet

På följande anläggningar får man avvika från de krav för provtagningen som anges i 12–18 §:

1) hönserier med mindre än 1 000 höns, vars ägg överläts till konsumenter endast direkt från anläggningen eller vid sådan torghandel eller försäljning från dörr till dörr som utövas av den aktör som ansvarar för anläggningen,

2) uppfödningstallar för broilrar och kalkoner, vars fjäderfäkött överläts till konsumenter endast direkt från anläggningen eller som levererar kött endast till lokala detaljaffärer, och

3) uppfödningstallar och värpstallar med mindre än 250 fåglar samt hönsuppfödningstallar med mindre än 1 000 höns, vars fåglar och deras avkomma endast överläts till anläggningar som avses i 1 och 2 punkten.

Om antalet höns och kalkoner på en anläggning som avses i 1 mom. är minst 50, ska det göras provtagning på anläggningen två gånger om året. Om antalet höns och kalkoner på anläggningen är under 50, ska provtagningen göras en gång om året. I uppfödningstallar för broilrar och kalkoner är antalet provtagningar emellertid beroende av den mängd fjäderfäkött som produceras så att för varje påbörjat 10 000 kg kött krävs en provtagning och maximalt krävs fyra provtagningar per år. Antalet provtagningar ska fördela sig så jämnt som möjligt i förhållande till årstiderna. Provtagningen ska omfatta alla höns och kalkoner som finns på anläggningen vid provtagningstidpunkten. Provtagningen består av sockprover, träckprover eller strykningsträckprover enligt punkt 7 i bilaga 3.

20 §

Myndighetsinspektioner

Kommunalveterinären ska utföra inspektioner på anläggningen för höns eller kalkoner med de intervall eller vid de tidpunkter som anges i 21–23 §. Om det konstateras allvarliga brister i efterlevnaden av skyldigheterna inom salmonellaövervakningen, ska antalet inspektioner ökas. Kommunalveterinären ska i samband med en inspektion ta prover av anläggningen på det sätt som föreskrivs i 21–23 §. För att säkerställa att provtagningen är representativ ska dock antalet prover per flock ökas, om flockens stora storlek, fördelningen av flockens fåglar till olika delar av anläggningen, bristfälligheter i sjukdomsskyddspraxis på anläggningen eller övriga faktorer förutsätter det. När proverna tas och slås samman ska kraven i punkterna 1–7 i bilaga 3 iaktas. Om det misstänks att ett negativt analysresultat av ett salmonellaprov som tidigare tagits av flocken är felaktigt, ska det dock tas prover av flocken enligt punkt 10 i bilaga 3. Vid samma inspektion ska prover tas av alla de flockar på anläggningen som är i lämplig ålder eller i ett lämpligt produktionskede med tanke på provtagningen. Genom provtagning som görs av kommunalveterinären får en provtagning som aktören ansvarar för ersättas.

Kommunalveterinären ska göra en inspektion på en anläggning för nöt eller svin, om det finns skäl att misstänka att aktören inte har iakttagit skyldigheterna i fråga om salmonellaövervakning. På en anläggning för svin ska en inspektion dessutom utföras, om aktören inte har lämnat kommunalveterinären den information som avses i 8 §. I samband med inspektionen ska kommunalveterinären vid behov ta prov.

Kommunalveterinären ska för varje inspektion som avses i 1 och 2 mom. göra upp en skriftlig inspektionsberättelse. En kopia av inspektionsberättelsen ska lämnas till aktören och sändas till regionförvaltningsverket i det område där anläggningen är belägen.

21 §

Inspektioner i värpstallar

Myndighetsinspektioner av värpstallar för produktion av värphöns och broilrar ska förläggas så att provtagning i fråga om varje föräldraflock genomförs två gånger under föräldraflockens värpningsskede. Minst fyra månader ska löpa mellan provtagningarna, om det inte finns grundad anledning att förkorta provtagningsintervallen. Provtagningen ska utföras på samma sätt som sådan provtagning som aktören ansvarar för.

Myndighetsinspektioner av värpstallar för produktion av kalkoner ska förläggas så att provtagning i fråga om varje föräldraflock genomförs en gång under föräldraflockens värpningsskede. Fåglarna i åtminstone en föräldraflock ska vara 30–45 veckor gamla vid tidpunkten för provtagningen. Provtagningen ska utföras på samma sätt som sådan provtagning som aktören ansvarar för.

22 §

Inspektioner på andra anläggningar för höns eller kalkoner

I uppfödningstallar, kläckerier, hönsuppfödningstallar, hönserier samt uppfödningstallar för broilrar och kalkoner görs myndighetsinspektion en gång om året.

Vid tidpunkten för inspektionen ska det på anläggningen finnas åtminstone en flock med fåglar i lämplig ålder för provtagning. I ett hönseri där det tidigare har konstaterats salmonellasmitta ska en myndighetsinspektion göras när fåglarna i följande produktionscykels flock som hålls i samma lokaler som den flock som fått salmonellasmitta är 22–26 veckor gamla.

Provtagningen i uppfödningstallar, kläckerier och hönsuppfödningstallar ska utföras på samma sätt som sådan provtagning som aktören ansvarar för. I ett hönseri ska av flock-

en tas de prover som avses i 17 § samt dessutom ett dammprov eller strykningsdammprov. I uppfödningstallar för broilrar och kalkoner ska av flocken tas ett par sockprover och ett dammprov eller strykningsdammprov.

23 §

Inspektioner av småskalig verksamhet

På en anläggning som avses i 19 § ska myndighetsinspektion göras vartannat år, om antalet höns och kalkoner på anläggningen är minst 50, och vart tredje år, om antalet höns och kalkoner är mindre än 50. Proverna ska tas i enlighet med 19 §. Dessutom ska dammprover eller strykningsdammprover tas.

24 §

Aktörens dokumentation av salmonellaövervakningen

Aktören ska spara analysresultaten av proverna i minst tre år.

Aktören ska på någon annan anläggning för höns eller kalkoner än ett kläckeri dokumentera de provtagningar som ingår i salmonellaövervakningen per flock. Av dokumentationen ska för varje flock framgå datum för provtagningen, analysresultaten av proverna och de uppgifter om flocken som avses i punkt 3 i bilaga 1.

Av den dokumentation som gäller ett kläckeri ska framgå datum för provtagningen, antalet prover, provtagningsobjekten och analysresultaten av proverna.

25 §

Laboratoriets skyldighet att lämna uppgifter om salmonellaundersökningar inom primärproduktionen

Laboratoriet ska minst en gång i månaden lämna Livsmedelsverket uppgifter om antalet undersökningar och analysresultaten av de prover som tagits av nöt och svin med tanke på salmonella och även om antalet undersökningar och analysresultaten av de prover som ingår i salmonellaövervakningen avseende fjäderfä enligt denna förordning.

Laboratoriet ska årligen före utgången av januari därpå följande år lämna Livsmedelsverket ett sammandrag med uppgifter om antalet anläggningar som undersökts året innan och i fråga om fjäderfän också om antalet undersökta flockar. Uppgifterna ska grupperas i enlighet med punkterna 2 och 3 i bilaga 1. Dessutom ska uppgift lämnas om vilken metod som använts för att analysera proverna.

3 kap.

Åtgärder vid misstanke om eller konstaterande av salmonellasmitta på en anläggning

26 §

Inspektion som grundar sig på misstanke om salmonella

Vid misstanke om salmonellasmitta på en anläggning ska djurhälsomyndigheten utan dröjsmål utföra en inspektion på anläggningen och ta prov.

På anläggningar för nöt eller svin ska prover av djuren och produktionsmiljön tas i enlighet med punkterna 4 och 5 i bilaga 2. Med avvikelse från det som sägs ovan ska det vid misstanke om salmonellasmitta på basis av kliniska symtom tas träckprover endast av de nöt eller svin som uppvisar symtom. Träckprover av högst fem djur kan sammanslås till ett samlingsprov. Om misstanke om salmonellasmitta föreligger hos döda nöt eller svin,

ska djurhälsomyndigheten skicka organprover eller ett helt djur för undersökning vid Livsmedelsverket.

Antalet prover per flock som tas på en anläggning för höns eller kalkoner ska vara minst lika stort som antalet prover som ska tas i samband med myndighetsinspektioner enligt 20–23 §. Dessutom ska det vid behov tas dammprover eller strykningssdammprover av flockarna eller produktionsmiljöprover av anläggningen. Antalet prover ska ökas om flocken är exceptionellt stor, flockens fåglar finns i olika delar av anläggningen eller det finns brister i sjukdomsskyddspraxis på anläggningen.

Med avvikelse från 3 mom. ska det av varje flock på anläggningen tas minst sju prover enligt punkt 10 i bilaga 3 om ägg eller fjäderfäkött som anläggningen producerat misstänks vara källan till matförgiftning som konstaterats hos människor.

När *Salmonella* Pullorum-smitta eller *Salmonella* Gallinarum-smitta misstänks på en anläggning för fjäderfä ska det vid provtagningen och undersökningen med avvikelse från 3 mom. och 9 § 1 mom. användas ett sådant antal prover och sådana provtagnings- och undersökningsmetoder som är lämpliga för undersökning av dessa bakterier.

27 §

Inspektion på grund av kontaminerat foder

Om salmonellasmitta har konstaterats i fodret på anläggningen eller om det finns befogad anledning att misstänka att det finns salmonella i fodret på grund av att salmonella har konstaterats i produktions- eller distributionskedjan, ska fodermiljöprover tas från foderförråd och foderutdelningsanordningar på anläggningar för nöt eller svin i enlighet med punkt 6 i bilaga 2 och på anläggningar för höns och kalkoner i enlighet med punkt 9 i bilaga 3. Livsmedelsverket ansvarar för att provtagningen ordnas.

Dessutom ska djurhälsomyndigheten på en anläggning för nöt eller svin utföra en inspektion enligt 26 § och ta prover av djuren på anläggningen och av produktionsmiljön i enlighet med punkterna 4 och 5 i bilaga 2.

Dessutom ska djurhälsomyndigheten på en anläggning för höns eller kalkoner utföra en inspektion enligt 26 § och ta prover av varje flock på anläggningen på det sätt som föreskrivs i 26 § 3 mom. Om salmonella har konstaterats i fodermiljöprover, men inte i prover från flockarna, ska det tas nya prover från flockarna efter det att man har slutat att använda det kontaminerade fodret i utfodringen av fåglarna.

28 §

Beslut för att förhindra att salmonellasmitta på anläggningar för nöt eller svin sprids

Om salmonellasmitta har konstaterats hos nöt eller svin på en anläggning för nöt eller svin eller om en djurhälsomyndighet misstänker salmonellasmitta hos nöt eller svin, ska ett beslut fattas genom vilket

- 1) det förbjuds att föra nöt och svin till anläggningen,
- 2) det förbjuds att från anläggningen föra bort nöt och svin, med undantag av bortförande av dem för slakt till ett slakteri i Finland eller för att avlivas och bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonella,
- 3) det förbjuds att föra bort mjölk och mjölkprodukter från anläggningen någon annanstans än till en livsmedelslokal i Finland som godkänts med stöd av livsmedelslagen eller en anläggning som godkänts i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 för att pastöriseras eller upphettas på ett sätt som åtminstone motsvarar pastörisering,

4) det förbjuds att på anläggningen som livsmedel använda sådan mjölk från nöten på anläggningen som inte har pastöriserats eller upphettats som livsmedel,

5) det åläggs att behandla djurens spillning och använt strö så, att spridning av salmonellasmitta via dem förhindras,

6) det åläggs att vid behov behandla redskap, maskiner och andra föremål samt gårds- och betesområden som varit i kontakt med djuren eller deras spillning för att utrota salmonellasmittan,

7) det åläggs att se till att personlig skyddsutrustning rengörs och desinficeras på tillbörligt sätt och att vidta åtgärder för att förhindra smittspridning i anslutning till in- och utgångarna till djurstallarna,

8) det åläggs att hindra hundar och katter från att komma in i djurstallen, och

9) det åläggs att vidta behövliga åtgärder för att utrota skadedjur och insekter.

29 §

Beslut för att förhindra att salmonellasmitta på anläggningar för höns och kalkoner sprids

Om salmonellasmitta har konstaterats hos en höns- eller kalkonflock på någon annan anläggning för höns eller kalkoner än ett kläckeri eller om en djurhälsomyndighet misstänker salmonellasmitta hos höns- eller kalkonflocken, ska ett beslut fattas genom vilket

1) det förbjuds att föra höns och kalkoner samt kläckägg från dem till anläggningen,

2) det förbjuds att förflytta höns och kalkoner mellan olika djurhållningsenheter på anläggningen,

3) det förbjuds att från anläggningen föra bort höns och kalkoner, med undantag av bortförande av dem för slakt till ett slakteri i Finland eller för att avlivas och bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonellasmitta,

4) det förbjuds att från anläggningen föra bort ägg från höns och kalkoner någon annanstans än för att bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonella eller som råvara till en godkänd livsmedelslokal i Finland som tillverkar äggprodukter och där tillverkningsprocessen för äggprodukter är tillräcklig för att förstöra salmonella,

5) det åläggs att märka transportförpackningar för hönsägg som är avsedda för livsmedelsbruk och förpackningarnas yttersta hönsägg innan de sänds från anläggningen samt, om *Salmonella* Enteritidis-smitta eller *Salmonella* Typhimurium-smitta har konstaterats eller, om hönsäggen på anläggningen har konstaterats utgöra källan för en matförgiftningsepidemi, att märka alla hönsägg med en märkning som avses i artikel 10 i kommissionens förordning (EG) nr 589/2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller handelsnormerna för ägg,

6) det förbjuds att från anläggningen föra bort kött och biprodukter av höns och kalkon annat än för att bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonella,

7) det åläggs att behandla fåglarnas spillning och använt strö så, att spridning av salmonellasmitta via dem förhindras,

8) det åläggs att vid behov behandla redskap, maskiner och andra föremål samt gårds- och betesområden som varit i kontakt med fåglarna eller deras spillning för att utrota salmonellasmittan,

9) det åläggs att se till att personlig skyddsutrustning rengörs och desinficeras på tillbörligt sätt och att vidta åtgärder för att förhindra smittspridning i anslutning till in- och utgångarna till djurstallarna,

10) det åläggs att hålla fjäderfä inomhus eller i inhägnad utomhus och att hindra hundar och katter från att komma in i djurstallen, och

11) det åläggs att vidta behövliga åtgärder för att utrota skadedjur och insekter.

Livsmedelstillsynsmyndigheten meddelar vid behov ett föreläggande enligt 55 § i livsmedelslagen eller ett förbud enligt 56 § i den lagen för att förebygga livsmedelsburna hälsorisker till följd av salmonellasmitta som konstaterats på anläggningen.

30 §

Beslut för att förhindra att salmonellasmitta i kläckerier sprids

Om det i ett kläckeri finns sådana kläckägg för kläckning som kommer från en sådan föräldraflock där salmonellasmitta har konstaterats, om det i ett produktionsmiljöprov som tagits i kläckeriet har konstaterats förekomst av salmonella eller om en djurhälsomyndighet av någon annan orsak misstänker salmonellasmitta i kläckeriet, ska ett beslut fattas genom vilket

- 1) det förbjuds att överlåta kläckägg från kläckeriet annat än för att bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonellasmitta,
- 2) det förbjuds att ta emot kläckägg till kläckeriet,
- 3) det förbjuds att från kläckeriet överlåta kläckta dagsgamla kycklingar annat än för att avlivas och bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonellasmitta,
- 4) det förbjuds att från kläckeriet överlåta biprodukter av fjäderfå annat än för att bortskaffas på ett sätt som inte medför fara för spridning av salmonellasmitta,
- 5) det åläggs att vid behov behandla redskap, maskiner och andra föremål som varit i kontakt med kläckägg eller dagsgamla kycklingar för att utrota salmonellasmittan,
- 6) det åläggs att se till att personlig skyddsutrustning rengörs och desinficeras på tillbörligt sätt och att vidta åtgärder för att förhindra smittspridning i anslutning till in- och utgångarna till kläckeriet,
- 7) det åläggs att hindra hundar och katter från att komma in i djurstallen, och
- 8) det åläggs att vidta behövliga åtgärder för att utrota skadedjur och insekter.

31 §

Utredning av sjukdomsläget på anläggningar

Djurhälsomyndigheten ska ta prover av nöten eller svinen på en anläggning och av produktionsmiljön enligt punkterna 4 och 5 i bilaga 2 om beslutet för att förhindra spridning av sjukdomen i fråga om anläggningen baserar sig på salmonellasmitta som konstaterats vid undersökning av ett enstaka djur.

När salmonellasmitta har konstaterats på en anläggning för höns eller kalkoner, ska djurhälsomyndigheten ta prover i enlighet med 26 § av alla sådana flockar av höns eller kalkoner i vilka salmonellasmitta ännu inte har konstaterats. Prover tas dock inte av de flockar som hör till samma epidemiologiska enhet och som är föremål för samma åtgärder som den flock där salmonellasmitta har konstaterats. Prover tas inte heller i uppfödningstallar för broilrar.

För att utreda smittkällan ska djurhälsomyndigheten vid behov ta prover av anläggningens omgivning, övriga djur på anläggningen, det strö som används på anläggningen och andra eventuella smittkällor.

32 §

Dispens från beslut

På anläggningar för nöt eller svin kan dispens enligt 32 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar avse vilket förbud eller vilken åtgärd som helst enligt 28 § 1 och 3–9 punkten i denna förordning.

Dispens enligt 32 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar från ett förbud enligt 28 § 2 punkten i denna förordning att föra bort nöt och svin från anläggningen kan beviljas, om det på anläggningen vidtas sådana åtgärder som är tillräckliga för att förhindra att salmonellasmitta sprids med djur och transportmedel till den anläggning eller det slakteri som utgör djurens destination, och

1) djuren hör till en separat epidemiologisk enhet där verksamhet bedrivits redan innan salmonellasmitta har konstaterats på anläggningen, djurhälsomyndigheten har tagit prover på enheten i enlighet med punkterna 4 och 5 i bilaga 2 och ingen salmonella konstaterades i proverna,

2) djuren hör till en separat epidemiologisk enhet vars verksamhet har separerats först efter det att salmonellasmitta har konstaterats i en annan enhet på anläggningen, aktören har genomfört tillräcklig provtagning i enheten efter separeringen, varefter djurhälsomyndigheten har tagit prover på enheten en gång i enlighet med punkterna 7 och 8 i bilaga 2 och ingen salmonella konstaterades i proverna,

3) djuren hör till en separat epidemiologisk enhet där salmonellasmitta förekommit, aktören efter att ha vidtagit åtgärder för att utrota sjukdomen har genomfört tillräcklig provtagning i enheten, varefter djurhälsomyndigheten har tagit prover på enheten två gånger i följd i enlighet med punkt 7 i bilaga 2 och en gång i enlighet med punkt 8 i den bilagan och ingen salmonella konstaterades i proverna, eller

4) djuren på den anläggning som utgör deras destination placeras i en separat avdelning där det inte sedan tidigare finns djur som kommit annanstans ifrån och från vilken vidare spridning av salmonellasmittan kan förhindras och det på de andra avdelningarna på den anläggning som utgör destinationen ges akt på sjukdomsläget utifrån en provtagningsplan som tagits fram för det ändamålet.

I sådana fall som avses i 2 mom. 4 punkten ska det till den aktör som ansvarar för den anläggning som utgör destinationen riktas ett beslut enligt 28 § som tillämpas endast på den avdelning dit djuren flyttas. Flyttandet ska avbrytas, om salmonellasmittan sprids till andra avdelningar på den anläggning som utgör destinationen eller vidare till andra anläggningar.

På en anläggning för höns eller kalkoner kan dispens enligt 32 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar avse ett förbud eller en åtgärd enligt 29 § 1 mom. 1–11 punkten i denna förordning eller, om det är fråga om ett kläckeri, kan dispensen avse ett förbud eller en åtgärd enligt 30 § 1–8 punkten i denna förordning. Dispensen kan endast gälla sådana flockar i vilka salmonellasmitta inte har konstaterats och som tillhör en annan epidemiologisk enhet än den flock där salmonellasmittan har konstaterats. När det är fråga om ett kläckeri kan dispensen gälla endast en sådan del av kläckeriet där salmonellasmitta inte har konstaterats och där det inte har ruvats kläckägg från positiva föräldraflockar.

33 §

Anmälan om åtgärder för att utrota sjukdomen samt ansvar för kostnaderna och förlusterna när djur avlivas

Den aktör som ansvarar för anläggningen ska göra en anmälan till kommunalveterinären om åtgärder för att utrota sjukdomen. Anmälan ska innehålla en beskrivning av åtgärderna för att utrota sjukdomen och åtgärderna för att förhindra att sjukdomen sprids under utrotningsåtgärderna. I anmälan ska det också anges vilka prover som ska tas på anläggningen för att följa effekten av åtgärderna för att utrota sjukdomen. Om det sker väsentliga förändringar i de anmälda åtgärderna, ska kommunalveterinären underrättas om dem.

Livsmedelsverket får inte fatta ett beslut enligt 35 § i lagen om djursjukdomar om att nöt, svin, höns eller kalkoner ska avlivas för att utrota salmonella.

34 §

Giltighetstiden för sådana beslut för att förhindra spridning av en salmonellasmitta som gäller anläggningar för nöt eller svin

Ett beslut enligt 28 § som gäller en anläggning för nöt eller svin får upphävas, när 1) de åtgärder som anmälts i enlighet med 33 § har vidtagits,

- 2) de åtgärder som avses i 28 § 5, 6 och 9 punkten har vidtagits,
- 3) analysresultaten för de prover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 7 i bilaga 2 tagit av nöten och svinen på anläggningen har varit negativa i två på varandra följande analyser,
- 4) analysresultaten av de prover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 8 i bilaga 2 tagit i produktionsmiljön har varit negativa, och
- 5) i sådana fall där salmonella konstaterats i foder eller fodermiljöprover, analysresultaten för de fodermiljöprover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 6 i bilaga 2 tagit har varit negativa.

Om resultatet av den laboratorieanalys som ligger till grund för ett beslut om en anläggning för nöt eller svin misstänks vara felaktigt på grund av laboratoriekontamination eller av någon annan grundad anledning eller om beslutet har berott på att salmonellasmitta konstaterats hos ett enstaka djur eller i ett enstaka prov från produktionsmiljön, fodret eller fodermiljön, räcker det dock för att beslutet ska kunna upphävas att resultatet av den första undersökning som avses i 1 mom. 3 punkten har varit negativt och att övriga krav enligt 1 mom. uppfylls. Om det på anläggningen finns separata epidemiologiska enheter som i enlighet med 32 § 2 mom. 1, 2 eller 3 punkten har konstaterats vara fria från salmonellasmitta, kräver upphävande av beslutet endast vid behov sådan provtagning av dessa enheter som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten i denna paragraf.

35 §

Giltighetstiden för sådana beslut för att förhindra spridning av en salmonellasmitta som gäller anläggningar för höns eller kalkoner

Ett beslut enligt 29 § 1 mom. som gäller en annan anläggning för höns eller kalkoner än ett kläckeri får upphävas, när

- 1) de åtgärder som anmälts i enlighet med 33 § har vidtagits,
- 2) de utrymmen där man hållit den salmonellasmittade flocken, eller en flock som hör till samma epidemiologiska enhet som den smittade flocken eller i vilka salmonella har konstaterats i produktionsmiljön, har tömts, rengjorts och desinficerats,
- 3) de åtgärder som avses i 29 § 1 mom. 7, 8 och 11 punkten har vidtagits,
- 4) analysresultaten av de ytrenhetsprover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 8 i bilaga 3 tagit på anläggningen har varit negativa, och
- 5) i sådana fall där salmonella konstaterats i foder eller fodermiljöprover, analysresultaten för de fodermiljöprover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 9 i bilaga 3 tagit har varit negativa.

Ett beslut enligt 30 § som gäller ett kläckeri får upphävas när

- 1) de åtgärder som anmälts enligt 33 § har vidtagits,
- 2) ägg från en salmonellasmittad föräldraflock har bortskaffats eller kycklingar som har kläckts från sådana ägg har avlivats och bortskaffats,
- 3) de åtgärder som avses i 30 § 5 och 8 punkten har vidtagits,
- 4) tillräcklig rengöring och desinficering har gjorts i kläckeriet, och
- 5) analysresultaten av de ytrenhetsprover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 8 i bilaga 3 tagit i kläckeriet har varit negativa.

Dessutom kan ett beslut som avses i 1 och 2 mom. upphävas när resultatet av den laboratorieanalys som beslutet baserar sig på misstänks vara felaktigt på grund av laboratoriekontamination eller av någon annan grundad anledning, och analysresultatet av de prover som djurhälsomyndigheten i enlighet med punkt 10 i bilaga 3 tagit har varit negativt.

36 §

Salmonellaprovtagning av foder

När salmonellasmitta har konstaterats hos ett nöt eller svin, i en höns- eller kalkonflock, i produktionsmiljön eller i fodermiljö på en anläggning ska prover tas på fodret för nöt, svin, höns och kalkoner för att utreda smittkällan, om det inte med säkerhet går att utesluta fodret som smittkälla eller om fodret inte redan annars har konstaterats vara smittkälla. Regionförvaltningsverket ska anmäla salmonellasmittan till Livsmedelsverket, som ansvarar för att provtagning ordnas. Foderproverna ska tas av silor, säckar eller andra lagringsställen för foder.

Om salmonella konstateras i de foderprover som avses i 1 mom., ska regionförvaltningsverket i samarbete med Livsmedelsverket utreda den eventuella salmonellakällan.

37 §

Djurhälsomyndighetens informationsskyldighet

Djurhälsomyndigheten ska informera följande aktörer om ett beslut enligt 28, 29 och 30 § för att hindra att salmonellasmitta sprids och om upphävande av beslutet:

- 1) de slakterier som anläggningen levererar nöt, svin, höns eller kalkoner till,
- 2) de officiella veterinärerna vid sådana slakterier som avses i 1 punkten,
- 3) de godkända livsmedelslokaler dit anläggningen levererar mjölk eller ägg avsedda för livsmedelsbruk,
- 4) de aktörer som bedriver yrkesmässig seminering eller embryoöverföring på anläggningen,
- 5) de foderföretagare som levererar foder till anläggningen eller tillverkar foder på anläggningen, och
- 6) den lokala enheten för lantbruksavbyttarservice, om anläggningen använder sig av avbyttarservice.

4 kap.

Kontroll av salmonella i godkända livsmedelslokaler inom köttbranschen

38 §

Plan för salmonellaprovtagning

Livsmedelsverket ska årligen i enlighet med punkt 2 i bilaga 4 göra upp en provtagningsplan för kontroll av salmonella i sådana slakterier där nöt eller andra svin än vildsvin slaktas.

39 §

Salmonellaprovtagning i godkända livsmedelslokaler inom köttbranschen som genomförs av aktören

Slakterier och styckningsanläggningar ska i egenkontrollen enligt 15 § i livsmedelslagen inkludera provtagning enligt den provtagningsplan som avses 38 § i denna förordning och enligt punkterna 2–5 i bilaga 4.

De prover som sänds från en godkänd livsmedelslokal till ett laboratorium ska åtföljas av de uppgifter som avses i punkt 6 i bilaga 4. Vid förvaring av proverna och vid deras levererans till laboratoriet ska kraven i punkt 1 i bilaga 4 iakttas.

40 §

Analys av salmonellaprover som tagits i en godkänd livsmedelslokal inom köttbranschen och fastställande av analysresultatet

Referensmetoden för påvisande av salmonella är den senaste versionen av metoden EN ISO 6579-1. Proverna analyseras antingen med referensmetoden eller med en alternativ metod som har validerats mot metoden EN ISO 6579-1 enligt den senaste versionen av standarden EN ISO 16140-2 och som inbegriper isolering av salmonellastammen utifrån ett prov som konstaterats vara positivt.

Det laboratorium som analyserar proverna ska omedelbart sända alla isolerade salmonellastammar och tillhörande provtagningsuppgifter till Livsmedelsverket för fastställande av salmonellaresultatet och för typning.

41 §

Meddelande av positivt analysresultat

Det laboratorium som analyserar proverna ska omedelbart meddela den godkända livsmedelslokal som sänt provet till laboratoriet om ett initialt positivt provresultat av en salmonellaanalys.

Livsmedelsverket ska omedelbart underrätta den godkända livsmedelslokalen, den myndighet som övervakar livsmedelslokalen och regionförvaltningsverket i det område där lokalen är belägen om att ett positivt resultat av en salmonellaanalys har fastställts. Livsmedelsverket ska dessutom underrätta regionförvaltningsverket och kommunalveterinären i det område där den anläggning som levererat djuret för slakt är belägen om ett positivt analysresultat för ett lymfkörtelprov på nöt eller svin

42 §

Åtgärder som föranleds av att salmonella konstaterats

Bestämmelser om de åtgärder som ska vidtas när salmonella konstateras finns i artikel 7 i kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005. Åtgärderna enligt punkt 2 i den artikeln ska tillämpas på alla salmonellabakterier när det gäller kött från höns, broiler och kalkon.

Om det i ett ytstrykprov från slaktkroppar av nöt eller svin, ett köttskavprov från kött av nöt, svin, ankor, gäss eller pärlhöns, ett nackskinnsprov från slaktkroppar av höns, broiler eller kalkoner eller ett köttprov från höns, broiler eller kalkoner konstateras salmonella, ska den livsmedelsföretagare som ansvarar för slakteriet eller styckningsanläggningen i möjligaste mån spåra källan till salmonellasmittan. I slakteriet eller styckningsanläggningen ska rengöringen och desinfektionen effektiviseras och provtagningen ökas i enlighet med punkt 5 i bilaga 4.

43 §

Laboratoriets skyldighet att lämna uppgifter om salmonellaundersökningar i livsmedelslokaler

Ett laboratorium som analyserar prover ska minst en gång i månaden meddela Livsmedelsverket uppgifter om analyser och analysresultat när det gäller salmonellaprover enligt 39 §.

Ett laboratorium som analyserar prover ska dessutom minst en gång i månaden meddela Livsmedelsverket om de prover som analyserats i enlighet med kapitel 1 punkterna 1.5 och 1.28 i bilaga I till kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 och om analysresultatet samt om de ytstrykprover från slaktkroppar av får, getter och hästar som analyserats i enlighet med kapitel 2 punkt 2.1.3 i bilaga I till den förordningen och om analysresultatet.

De meddelanden som avses i 1 och 2 mom. ska innehålla uppgifter som uppfyller kraven i punkt 7 i bilaga 4.

5 kap.

Kontroll av campylobacter hos broiler

44 §

Plan för campylobacterprovtagning

Livsmedelsverket ska årligen i enlighet med punkt 1 i bilaga 5 göra upp en provtagningsplan för kontroll av campylobacter genom blindtarmsprover av broilrar.

45 §

Campylobacterprovtagning som genomförs av aktören

Ett slakteri där det slaktas mer än 150 000 broilrar om året ska i egenkontrollen enligt 15 § i livsmedelslagen inkludera campylobacterprovtagning på slaktpartier av broilrar som tas emot till slakteriet enligt den provtagningsplan som avses i 44 § i denna förordning och enligt bilaga 5.

46 §

Analys av campylobacterprover och fastställande av analysresultaten

Referensmetoden för påvisande av campylobacter i blindtarmprover är den senaste versionen av metoden EN ISO 10272-1. Proverna analyseras antingen med referensmetoden eller med en alternativ metod som har validerats mot metoden EN ISO 10272-1 enligt den senaste versionen av standarden EN ISO 16140-2 och som inbegriper isolering av campylobacterstammen utifrån ett prov som konstaterats vara positivt.

Det laboratorium som utfört analysen ska sända de campylobacterstammar som det isolerat ur blindtarmsproverna och tillhörande provtagningsuppgifter till Livsmedelsverket. Livsmedelsverket ska fastställa de bakteriestammar som levererats till verket och undersöka förekomsten av antimikrobiell resistens hos dem.

47 §

Meddelande av positivt analysresultat avseende campylobacter

Livsmedelsverket ska underrätta det laboratorium som levererat bakteriestammen, slakteriet, den officiella veterinären vid slakteriet, den aktör som ansvarar för anläggningen samt regionförvaltningsverket och kommunalveterinären i det område där anläggningen är belägen om att ett positivt resultat avseende campylobacter har fastställts.

48 §

Åtgärder på anläggningen som föranleds av att campylobacter konstaterats

Om campylobacter i blindtarmsprover upprepade gånger konstaterats i slaktpartier på en anläggning, ska den aktör som ansvarar för anläggningen utvärdera de produktionshygieniska förhållandena och till behövliga delar ändra sin arbets- och hygienpraxis. Livsmedelstillsynsmyndigheten ska kontrollera vilka åtgärder som vidtagits och vid behov ge råd om hur de upptäckta bristerna ska avhjälpas.

316/2021

49 §

Åtgärder i slakterier som föranleds av att campylobacter konstaterats

Om campylobacter konstaterats i blindtarmsprover från ett eller flera slaktpartier från en anläggning vid två på varandra följande slakttillfällen, ska de slaktpartier som sänts från anläggningen slaktas sist på dagen. Detta förfarande tillämpas tills slaktpartierna från anläggningen vid två på varandra följande slakttillfällen har gett negativt resultat vid en campylobacteranalys av blindtarmsprover.

50 §

Laboratoriets skyldighet att lämna uppgifter om campylobacteranalyser

Ett laboratorium som analyserar prover ska minst en gång i månaden i fråga om varje slaktparti meddela Livsmedelsverket uppgifter om de blindtarmsprover som analyserats avseende campylobacter, om analysresultatet och om vilken analysmetod som använts.

Ett laboratorium som analyserar prover ska dessutom minst en gång i månaden ge in uppgifter till Livsmedelsverket om det totala antalet prover som analyserats i enlighet med kapitel 2 punkt 2.1.9 i bilaga I till kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 och om antalet prover som innehåller mer än 1 000 kolonibildande enheter campylobacter per gram och om vilken analysmetod som använts.

6 kap.

STEC-uppföljning

51 §

Plan för STEC-provtagning

Livsmedelsverket ska årligen i enlighet med punkt 1 i bilaga 6 göra upp en provtagningsplan för slakterier som slaktar nöt för STEC-uppföljning.

52 §

Aktörernas egenkontroll avseende STEC

Slakterier som slaktar nöt ska i egenkontrollen enligt 15 § i livsmedelslagen inkludera STEC-undersökningar enligt den provtagningsplan som avses 51 § i denna förordning och enligt bilaga 6.

53 §

Analys av STEC-prover och fastställande av analysresultaten

Ett laboratorium ska analysera proverna med avseende på STEC med hjälp av den senaste versionen av metoden ISO/TS 13136. Alternativa metoder får användas i enlighet med villkoren i artikel 5 i kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005.

Ett laboratorium som analyserar prover ska utan dröjsmål sända de initialt positiva STEC-proverna till Livsmedelsverket, som ska fastställa att STEC förekommer i de prover det fått.

316/2021

54 §

Övervakning av förekomsten av STEC hos slaktnöt

Livsmedelsverket ska för att följa förekomsten av STEC minst vart femte år genomföra en i 23 § i lagen om djursjukdomar avsedd övervakningsundersökning av träckprover från slaktnöt.

Ett slakteri som slaktar nöt ska i enlighet med Livsmedelsverkets anvisningar ta de träckprover som behövs för den övervakning som avses i 1 mom. och sända proverna för analys till Livsmedelsverket. Analysen av proverna ska vara avgiftsfri för slakteriet.

55 §

Laboratoriets skyldighet att lämna uppgifter om STEC-analyser

Laboratoriet ska minst en gång i månaden sända Livsmedelsverket ett slakterispecifikt sammandrag med uppgifter om det totala antalet prover som analyserats med avseende på STEC, om vilken analysmetod som använts samt om antalet initialt positiva prover och antalet fastställda positiva prover.

7 kap.

Nationella TSE-bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001

56 §

Kasserande av slaktkroppar

När en slaktkropp har undersökts med avseende på bovin spongiform encefalopati (BSE) genom ett snabbtest och resultatet av ett positivt eller osäkert snabbtest har bekräftats vara negativt genom en kontrollundersökning enligt kapitel C punkt 3.1 b i bilaga X till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001, ska endast slaktkroppen och alla delar av slaktkroppen, inklusive huden, kasseras vid en besiktning efter slakt. Alla delar av slaktkroppen, inklusive huden, ska bortskaffas i enlighet med kapitel A punkt I 6.4 i bilaga III till den förordningen.

Om ett djur som enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 ska undersökas med avseende på TSE inte har undersökts, ska slaktkroppen och alla delar av slaktkroppen, inklusive huden, kasseras vid en besiktning efter slakt och bortskaffas i enlighet med kapitel A punkt I 6.4 i bilaga III till den förordningen.

57 §

Kontrollmärkning av slaktkroppar före snabbtestresultatet

Djurkroppen får förses med kontrollmärkning innan resultatet av snabbtestet har kommit i enlighet med kapitel A punkt I 6.2 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001. Slakteriet ska i egenkontrollen enligt 15 § i livsmedelslagen inkludera förfarandena enligt den förordningen.

58 §

Avlägsnande av specificerat riskmaterial i styckningsanläggningen

I enlighet med punkt 4.3 i bilaga V till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001

1) får ryggmärgen från får och getter som är äldre än 12 månader avlägsnas i styckningsanläggningen,

2) får köttet från huvudet på nötkreatur som är äldre än 12 månader tas ut i styckningsanläggningen i enlighet med punkt 9 i bilaga V till den förordningen.

Styckningsanläggningen ska ansöka om och få godkännande av den behöriga livsmedelstillsynsmyndigheten för den verksamhet som nämns i 1 mom. innan verksamheten inleds. Till ansökan ska fogas en utredning om hur verksamheten beaktas i egenkontrollen enligt 15 § i livsmedelslagen.

Den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten ska utan dröjsmål underrätta Livsmedelsverket om ett godkännande enligt 2 mom.

59 §

Åtgärder i slakterier

Slaktkroppar av får och getter som är äldre än 12 månader och som innehåller ryggmärg ska i slakteriet förse med TSE-märkning i närheten av varje kontrollmärke innan de sänds till en styckningsanläggning enligt 58 1 mom. 1 punkten.

Huvudet på ett nötkreatur ska förse med TSE-märkning i pannan innan det sänds till en styckningsanläggning enligt 58 § 1 mom. 2 punkten.

Slakteriet ska på förhand bevisligen informera andra styckningsanläggningar än de som finns i anslutning till slakteriet om en sändning med huvuden, slaktkroppar eller delar av slaktkroppar som innehåller specificerat riskmaterial. Informationen måste nå styckningsanläggningen innan sändningen är framme. Före sändningen ska slakteriet förvissa sig om att styckningsanläggningen har ett godkännande enligt 58 § 2 mom.

60 §

Slakteriets och styckningsanläggningens dokumentation av egenkontrollen

Slakteriet ska i sin egenkontroll i fråga om sändningar med specificerat riskmaterial till styckningsanläggningar som bedriver verksamhet enligt 58 § 1 mom. dokumentera sändningsdatum, mottagarens namn och kontaktuppgifter och antalet huvuden, slaktkroppar och delar av slaktkroppar angivna per djurart.

Styckningsanläggningen ska i sin egenkontroll dokumentera antalet huvuden, slaktkroppar och delar av kroppar som tagits emot för verksamhet enligt 58 § 1 mom. angivna per djurart samt datum för mottagande och avsändarens namn och kontaktuppgifter.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

61 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 21 april 2021.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos nötkreatur och svin (1030/2013), jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos höns och kalkoner (1037/2013), jord- och skogsbruksministeriets förordning om salmonellakontroll i anläggningar inom köttbranschen (134/2012), jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av campylobacter hos broiler (10/VLA/2007), jord- och skogsbruksministeriets förordning om undersökning av nöt med avseende på EHEC i slakterier och på djurhållningsplatser

316/2021

(24/VLA/2006) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om åtgärder i anslutning till TSE-sjukdomar som gäller slakterier och styckningslokaler (7/VLA/2009).

Helsingfors den 13 april 2021

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Konsultativ tjänsteman Eveliina Palonen

*Bilaga 1***LÄMNANDE AV SALMONELLAPROVER SOM TAGITS PÅ ANLÄGGNINGAR TILL LABORATORIUM****1 Sändning och förvaring av prover**

I fråga om förpackning och sändning av prover ska särskilt överenskommas med det laboratorium som utför analysen. Proverna ska helst sändas till laboratoriet under provtagningsdagen. Om detta inte är möjligt ska proverna förvaras avkylda innan de sänds. Proverna kan transporteras i omgivningstemperatur, bara man undviker att de exponeras för höga temperaturer (över 25 °C) och för solljus. I laboratoriet ska proverna förvaras avkylda fram till analysen. Provanalysen ska inledas senast 48 timmar efter att proverna blivit mottagna och 96 timmar från provtagningen.

2 Uppgifter som ska lämnas med prover som tagits på anläggningar för nöt eller svin

Av de uppgifter som ska lämnas till laboratoriet med proverna ska framgå anläggningens signum och uppgift om det är fråga om sådan regelbunden provtagning av en aktör som ingår i salmonellaövervakningen, annan provtagning av aktören, myndighetsprovtagning inom salmonellaövervakningen, provtagning av myndighet vid misstanke om djursjukdom eller provtagning i anslutning till upphävande av ett beslut om att förhindra spridning av sjukdomen.

Med prover från svin ska dessutom lämnas uppgifter om huruvida det är fråga om en anläggning som producerar rekryteringsdjur, ett suggstall, ett svinstall med integrerad produktion eller ett gödsvinsstall eller en anläggning där djur hålls i karantän innan de levereras till en spermasamlingsstation. Med prover från nöt ska dessutom lämnas uppgifter om huruvida det är fråga om en anläggning för mjölkboskap, en anläggning för kalvuppfödning, en anläggning för mellanuppfödning, en anläggning för köttuppfödning eller en anläggning för dikor eller en anläggning av något annat slag. Om det är fråga om salmonellaövervakning av nöt, ska uppgift även lämnas om huruvida det är fråga om provtagning i anslutning till överlåtelse av obehandlad eller annan icke värmebehandlad mjölk eller grädde eller provtagning på den ursprungliga anläggningen eller i ett karantänutrymme för djur som ska levereras till en spermasamlingsstation.

3 Uppgifter som ska lämnas med prover som tagits på anläggningar för höns eller kalkoner

Av de uppgifter som ska lämnas till laboratoriet med proverna ska framgå anläggningens signum och uppgift om det är fråga om sådan regelbunden provtagning av en aktör, myndighetsprovtagning inom salmonellaövervakningen eller annan provtagning av en myndighet.

Med prover som tagits av föräldraflockar ska lämnas

- 1) uppgift om flockens ålder och flocksignum,
- 2) uppgift om huruvida det är fråga om en föräldraflock för värphöns, broilrar eller kalkoner,
- 3) uppgift om huruvida det är fråga om en föräldraflock i far- och morföräldraled eller föräldraled,

- 4) uppgift om huruvida det är fråga om en föräldraflock som består av dagsgamla kycklingar, eller om den är i något annat uppfödningsskede eller i värpningsskedet, och
- 5) uppgift om huruvida det är fråga om småskalig verksamhet enligt 19 § i denna förordning.

Med prover som tagits av flockar i produktionsled ska lämnas

- 1) uppgift om flockens ålder och flocksignum,
- 2) uppgift om huruvida det är fråga om en flock värphöns, broilrar eller kalkoner och i fråga om flockar av värphöns, huruvida det är fråga om en flock dagsgamla kycklingar, en flock i något annat uppfödningsskede eller i värpningsskedet, och
- 3) uppgift om huruvida det är fråga om småskalig verksamhet enligt 19 § i denna förordning.

Med prover som tagits i kläckerier ska lämnas

- 1) uppgift om huruvida det är fråga om ett kläckeri för värphöns, broilrar eller kalkoner, och
- 2) uppgift om provtagningsställena antecknad i följebrevet till proverna.

*Bilaga 2***SALMONELLAPROVTAGNING PÅ ANLÄGGNINGAR FÖR NÖT OCH SVIN****1 Allmänna krav på provtagningen**

Träckprovet tas i ändtarmen eller från golvet. Om proverna samlas från golvet ska nödvändigt antal träckprover samlas in från olika ställen på golvet, och det är inte nödvändigt att säkerställa att proverna kommer från olika djur. Ett träckprov ska väga minst 25 gram. Ett prov av ett ungt djur kan dock vara mindre, om det inte finns tillräckligt med träck.

När ett samlingsprov sammanställs får högst 20 träckprover läggas i samma plastpåse eller plastkärl. Vid behov tillsätts en liten mängd ljummet vatten i påsen eller kärlet. Påsens eller kärlets innehåll blandas omsorgsfullt i flera minuter. Av innehållet i påsen eller behållaren tas minst 25 gram träck som överförs till en provburk eller provpåse som sänds till laboratoriet.

Alternativa provtagnings- och sammanslagningmetoder kan användas, om de inte försämrar sensitiviteten hos provtagningen.

2 Träckprovtagning på en sådan anläggning för svin som producerar rekryteringsdjur och i ett karantänutrymme innan svin förflyttas till en spermasamlingsstation

Av suggorna på anläggningen tas ett samlingsprov per varje påbörjat 100-tal suggor, dock högst tio samlingsprov. Prover tas i första hand av digivande suggor. I ett samlingsprov sammanslås individuella träckprover från högst 20 suggor.

Om det finns unga svin på anläggningen tas dessutom samlingsprover av dem. Antalet samlingsprover ställs i relation till antalet suggor på anläggningen så att det per varje påbörjat 100-tal suggor tas två samlingsprover upp till 500 suggor. För den del som överstiger 500 suggor tas det ett samlingsprov per 100 suggor. Det behöver dock inte tas mer än 15 samlingsprov. Samlingsproverna tas i första hand av slaktsvin som väger 30—60 kg och av unga avelsdjur. Om det inte finns ett tillräckligt antal sådana, tas samlingsprover av avvanda grisar. I ett samlingsprov sammanslås högst 20 träckprover, som samlas in i 5—15 kättar så att det tas två träckprover per 10—15 svin.

Svin som förflyttas till en spermasamlingsstation ska undersökas i karantänutrymmet genom träckprover som tagits från ändtarmen under karantänstiden. De prover som analyseras kan slås samman till ett samlingsprov av högst tio djur.

3 Träckprovtagning när obehandlad mjölk eller annan icke värmebehandlad mjölk eller grädd överläts samt träckprovtagning på den ursprungliga anläggningen för nöt som levereras till en spermasamlingsstation och i karantänutrymmet innan nöten flyttas till en spermasamlingsstation

Av nöten på anläggningen tas prover i enlighet med punkt 4.2.

På den ursprungliga anläggningen för djur som levereras till en spermasamlingsstation tas det dock högst fem samlingsprov. I karantänutrymme ska de nöt som förflyttas till en spermasamlingsstation undersöks genom träckprover som tagits i ändtarmen under karantänstiden. De prover som tas i karantänutrymmet kan slås samman till ett samlingsprov av högst 20 djur.

4 Träckprovtagning vid misstanke om salmonellasmitta på anläggningen

Provtagningen ska innefatta alla delar av anläggningen. Om salmonellasmitta av grundad anledning misstänks endast i någon del av anläggningen, får provtagningen dock riktas in på bara denna del. Detta kan ske exempelvis om endast en del av djuren på anläggningen har matats med foder som misstänks vara salmonellasmittat. Avvikelse från de riktade provtagningar och provmängder som beskrivs nedan i denna punkt kan göras av grundad anledning.

4.1 Anläggningar för svin

Av digivande suggor tas det ett träckprov av vartannat djur, varefter proverna sammanslås till ett samlingsprov bestående av högst 20 träckprov. Av andra suggor, gyltor och galtar tas det ett samlingsprov per varje påbörjat 100-tal djur. I ett samlingsprov sammanslås träckprover av högst 20 djur. Av avvanda grisar, slaktsvin och unga avelsdjur tas det ett träckprov per 10—15 djur. Proverna sammanslås till ett samlingsprov på högst 20 prover. Samlingsproverna ordnas enligt avdelning och kätte så att en eventuell salmonellapositiv avdelning eller kätte kan identifieras.

4.2 Anläggningar för nöt

Anläggningar för mindre än 40 nöt:

- Träckprov tas av varje djur på anläggningen. Proverna sammanslås till samlingsprover av högst 20 djur.

Anläggningar för 40—200 nöt:

- Träckprov tas av de 40 djur på anläggningen som är yngst eller som nyligen har kalvat. Proverna sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Av de följande 160 djuren tas det träckprov av vartannat djur. Proverna sammanslås till samlingsprov av högst 20 djur.
- Om det bland kreatursbesättningen finns djur med diarré, tas de träckprover som samlas in för samlingsproverna i första hand av dessa.

Anläggningar för mer än 200 nöt:

- Träckprov tas av de 40 djur på anläggningen som är yngst eller som nyligen har kalvat. Proverna sammanslås till ett samlingsprov av högst 20 djur.
- Av de följande 160 yngsta djuren tas det träckprov av vartannat djur. Proverna sammanslås till samlingsprover av högst 20 djur.
- Av de följande djuren tas det träckprov av vart femte djur. Proverna sammanslås till samlingsprover av högst 20 djur.
- Om det bland kreatursbesättningen finns djur med diarré, tas de träckprover som samlas in för samlingsproverna i första hand av dessa.

Om det på samma anläggning finns nöt i flera olika avdelningar, ska det från varje avdelning tas minst ett samlingsprov av 20 djur. Om det i avdelningen finns under 20 djur, tas det för samlingsprovet ett träckprov för varje djur.

5 Provtagning av produktionsmiljön vid misstanke om salmonellasmitta på en anläggning

Produktionsmiljöproverna tas av anläggningens konstruktioner, i synnerhet av sådana väsentliga ställen där salmonellan kan få fotfäste, till exempel golvbrunnarna, golven i drivgångarna, utfodringsborden, foderträgen, vattenkopparna och vattenhoarna. Proverna ska i tillräcklig utsträckning representera de olika delarna av anläggningen. Sammanlagt 5—50 produktionsmiljöprover ska tas på anläggningen. Proverna tas genom att med en fuktad svamp, tygsvabb, skumplasttärning eller motsvarande provtagningsutrustning kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Högst fem produktionsmiljöprover av samma objekt eller område kan sammanslås till ett samlingsprov.

6 Fodermiljöprovtagning

Fodermiljöproverna tas genom att med en fuktad svamp, tygsvabb, skumplasttärning eller motsvarande provtagningsutrustning kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Proverna förpackas individuellt. Proverna sammanslås inte vid laboratorieanalysen.

Prover tas i tillämpliga delar av följande ställen:

Fodersilor:

Av varje silo i vilken det har lagrats sådant foder som är förknippat med risk för spridning av salmonella tas det sammanlagt två fodermiljöprover av följande objekt:

- insidan av locket på en tornsilo (cyklon, inspektionslucka eller dammfilter) samt bottenkonens öppning, oavnsidan av skjutluckan eller foderspiralens ingångsställe
- väggarna och botten i en plansilo (planbottenlager).

Spannmålstorkar:

Om foder som är förknippat med risk för spridning av salmonella har lagrats eller behandlats i en spannmålstork, tas vanligen sammanlagt fyra fodermiljöprover av följande objekt:

- kanterna på spannmålstorkens tippgrop
- nedre delen av elevatorn till spannmålstorken (inspektionsluckan), elevatorgropens botten
- övre delen av elevatorn till spannmålstorken (inspektionsluckan)
- insidan av locket på en lagringssilo som använts för lagring av foder som utgör en salmonellarisk och som är belägen i torkbyggnaden eller i samband med den.

Golvet i foderförråd:

- ett fodermiljöprov av olika ställen i fodersilornas och foderhanteringsutrustningens omgivning.

Foderhanterings- och utfodringsanordningar på en anläggning för svin:

Sammanlagt två fodermiljöprover per anordning tas av följande objekt:

- foderblandarens/kvarnens matningstratt och cyklon/dammpåse
- utsidan och insidan av locket på blötutfodringsmaskinen (rören där foderkomponenterna kommer ner)

- torrutfodringsmaskinens drag- och matarenhet (från insidan av den öppnade maskinen)
- fodervåg (övre och nedre delen)
- andra provtagningsobjekt enligt provning (fodervagnar och foderkärror o.d.).

Foderhanteringsutrustning och utfodringsanordningar på en anläggning för nöt:

Fullfodervagn/fullfoderblandare:

Sammanlagt två fodermiljöprover tas av följande objekt:

- den övre delen av insidan av blandningscisternen, där det finns foderdamm och ihopklumpat foder kvar
- tömningsluckor och tömningstransportörer för fodret på de ställen där det finns ihopklumpat foder.

Annan utfodringsanordning (alternativ till fullfodervagn):

Sammanlagt två fodermiljöprover per anordning tas av följande objekt:

- den övre delen av en utfodringskiosk eller en fodervagn på räls, påfyllningstratten för foder
- utfodringskioskens fodertråg eller tömningsöppningarna på en fodervagn på räls
- andra provtagningsobjekt enligt provning (fodervagnar och foderkärror o.d.).

7 Träckprov för att upphäva ett beslut för att förhindra spridning av sjukdomen

Proverna tas första gången i det skede då anläggningen förväntas vara sanerad från salmonellasmitta. Om salmonella inte konstateras i proverna, förnyas provtagningen i regel efter 3—4 veckor. Av grundad anledning kan något annat provtagningsintervall användas som är minst två veckor långt.

Om salmonella konstateras i proverna ska anmälan om åtgärder för att utrota sjukdomen ses över och behövliga nya åtgärder för att utrota sjukdomen vidtas innan förnyad provtagning. Om salmonella konstateras i produktionsmiljöproverna enligt punkt 8 eller i fodermiljöproverna enligt punkt 6, men inte vid träckprovtagningen, ska träckprovtagningen förnyas till dess att salmonella inte konstateras i vare sig prover enligt punkterna 6 och 8 punkten eller i två på varandra följande träckprover.

7.1 Anläggningar för svin

För varje sugga, gylta och galt ska det tas ett träckprov. Proverna sammanslås till ett samlingsprov på högst 20 prover. Av avvanda grisar, slaktsvin och unga avelsdjur ska två träckprover tas per 10—15 djur. Proverna sammanslås till ett samlingsprov på högst 20 prover. Samlingsproverna ordnas enligt avdelning och kätte så att salmonella som eventuellt konstateras vid undersökningarna kan förknippas med rätt avdelning och kätte.

7.2 Anläggningar för nöt

För varje nöt tas ett träckprov. Proverna sammanslås till samlingsprover av högst 20 djur. Samlingsproverna ordnas enligt avdelning och kätte så att salmonella som eventuellt konstateras vid undersökningarna kan förknippas med rätt avdelning, kätte eller grupp av djur.

8 Provtagning av produktionsmiljön för att upphäva ett beslut för att förhindra spridning av sjukdomen

Produktionsmiljöproverna för att upphäva ett beslut för att förhindra spridning av sjukdomen tas första gången tidigast i det skede då anläggningen förväntas vara sanerad från salmonellasmitta. Provtagningen kan enligt kommunalveterinärens prövning genomföras samtidigt med den första eller senare träckprovtagningen enligt punkt 7 eller mellan de olika träckprovtagningsgångerna. Provtagningen förnyas, om salmonella konstateras vid provtagningen av produktionsmiljön eller vid träckprovtagningen.

Produktionsmiljöproverna tas av anläggningens konstruktioner, i synnerhet av sådana väsentliga ställen där salmonellan kan få fotfäste, till exempel golvbrunnarna, golven i drivgångarna, utfodringsborden, foderträgen, vattenkopporna och vattenhoarna. Proverna ska i tillräcklig utsträckning representera de olika delarna av anläggningen. Sammanlagt 10–100 produktionsmiljöprover ska tas på anläggningen. Proverna tas genom att med en fuktad svamp, tygsvabb, skumplasttärning eller motsvarande provtagningsutrustning kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Högst fem produktionsmiljöprover av samma objekt eller område kan sammanslås till ett samlingsprov.

SALMONELLAPROVTAGNING PÅ ANLÄGGNINGAR FÖR HÖNS OCH KALKONER

Prover från olika flockar får inte sammanslås.

1 Provtagning av dagsgamla kycklingars transportlådor

I ett uppfödningstall tas prover av tio och i hönsuppfödningstallet av fem transportlådor för varje flock som samtidigt anländer från kläckeriet. I uppfödningstallet sammanslås proverna till två samlingsprover som analyseras separat och i hönsuppfödningstallet till ett samlingsprov.

Som prov tas i första hand pappersunderlag som viks ihop. Papperen från fem lådor sätts i samma plastpåse. Om något annat underlagsmaterial används i transportlådorna, ska prover av det tas på motsvarande sätt. Om inget underlagsmaterial använd i transportlådorna, tas från botten av de lådor som ska undersökas strykningssvampar från en yta på minst 1 m². Vid strykningssvampar används sterila, fuktade provtagningsvampar, tygsvabbar, skumplasttärningar eller gasvävskompresser.

2 Sockprov och strykningsträckprov av flockar när djuren inte hålls i bur

2.1 Tagande av sockprov

De sockor som används vid provtagningen ska vara absorberande. För sockprovtagning kan man också använda absorberande tubsockor eller tubgasväv.

Sockorna ska fuktas före provtagningen. De ska fuktas med rent dricksvatten som kan konsumeras av människor, sterilt vatten eller en speciell lösning (0,8 % NaCl och 0,1 % pepton i sterilt avjoniserat vatten).

Proverna ska tas inomhus. Om två par sockor används vid provtagningen, ska ytan för det utrymme där den flock som ska undersökas hålls delas in i två sektorer. Inom vardera sektorn ska man gå omkring med ett par sockor i alla delar av sektorn. Om endast ett par sockor används vid provtagningen, ska man gå omkring med sockparet i hela det utrymme där den flock som ska undersökas hålls.

Om de prover som tas av en flock består av ett par sockprover och minst två strykningsträckprover ska sockprovet tas under en runda på ströytorna i utrymmena där flokken hålls.

2.2 Tagande av strykningsträckprov

Vid provtagningen ska en eller flera tygsvabbar användas per prov. Varje tygsvabb ska motsvara minst 900 cm². Tygsvabbarna ska fuktas före provtagningen. De ska fuktas med rent dricksvatten som kan konsumeras av människor, sterilt vatten eller en speciell lösning (0,8 % NaCl och 0,1 % pepton i sterilt avjoniserat vatten).

Proverna ska samlas in på så sätt att med tygsvabben stryks en så stor yta som möjligt vid alla tillgängliga gödselmattors ändar där tömningen sker. Gödselmattorna och skraporna ska ha

körts på dagen för provtagningen innan provtagningen påbörjas. Proverna ska samlas in så att varje tygsvabb är helt och hållet täckt med träck.

2.3 Sammanslagning av prov

Två par sockprover från en värphönsflock kan sammanslås till ett samlingsprov. Ett sockpar och strykningsträckprover från en värphönsflock kan likaså sammanslås till ett samlingsprov.

Sockprovpren från en uppfödningflock, broilerflock eller kalkonflock ska analyseras separat. När sockprover och strykningsträckprover tas av en föräldraflock, ska sockparet undersökas separat och strykningsträckproverna kan sammanslås till ett samlingsprov.

3 Träckprov och strykningsträckprov av flockar som hålls i bur

3.1 Tagande av träckprov

Av föräldraflockar och värphönsflockar som hålls i bur ska två träckprover à minst 150 gram tas. För båda proverna samlas naturligt blandad träck från anläggningens gödselmattor, skrapor eller gödselkällare beroende på typen av anläggning. Proverna sätts i separata plastpåsar.

Om det på anläggningen finns burar i flera våningar ska i provet ingå träck från alla våningar. Om det på anläggningen finns gödselmattor och skrapor, ska dessa köras på dagen för provtagningen innan provtagningen påbörjas. På en anläggning med deflektorplåtar under burarna och skrapor ska träck som fastnat på skraporna efter det att skraporna har körts samlas in. På anläggningar med trappstegsburar som saknar system med gödselmattor eller skrapor ska träckprover samlas in från gödselkällaren. Vid system med gödselmattor samlas träck från mattornas ändar där tömningen sker.

3.2 Tagande av strykningsträckprov

Om det av en flock tas minst fyra strykningsträckprover i stället för träckprover ska proverna tas i enlighet med punkt 2.2.

3.3 Sammanslagning av prover

Träckprover från en föräldraflock analyseras separat i laboratoriet. Träckprover från en värphönsflock kan sammanslås på så sätt att proverna blandas noga i laboratoriet. Strykningsträckprover från en föräldraflock kan sammanslås till två samlingsprover och strykningsträckprover från en värphönsflock kan sammanslås till ett samlingsprov.

4 Strykningsdammprov

Vid strykningsdampprov används en eller flera fuktade tygsvabbar eller svampar med en ytareal på totalt minst 900 cm². Provet ska samlas från flera ställen på insidan av det utrymme där flocken hålls från horisontella och vertikala ytor med synlig dammförekomst. Så mycket damm ska samlas att tygsvabbarna eller svamparna helt täcks av damm. Alla tygsvabbar eller svampar från samma flock sätts i samma plastpåse.

5 Dammprov

Damm för ett dammprov samlas i en plastpåse eller motsvarande från olika delar av det utrymme där flocken hålls. Provet ska bestå av minst 250 milliliter damm och 100 gram damm.

6 Prov av produktionsmiljön i ett kläckeri

Syftet med proverna av produktionsmiljön är att följa med förekomsten av salmonella under produktionen i kläckeriet. Provtagningen består av dammprov och strykningprov. Strykningsproverna tas av ytorna på kläckeriets konstruktioner med sterila fuktade provtagningssvampar, tygsvabbar, skumplasttärningar eller gasvävskompresser.

När provtagningsplanen utarbetas ska man särskilt beakta de olika skedena av kläckägghanteringen samt ställen som är av betydelse med avseende på spridning av salmonella. Proverna ska i tillräcklig mängd representera olika delar av kläckeriet (exempelvis utrymmen för mottagning och förvaring av ägg, ruvningsmaskiner, utrymmen där dagsgamla kycklingar hålls och hanteras, gångar, ventilationsrör, avlopp och kläckningsmaskiner).

Vid dammprovtagningen samlas dundamm separat från kläckningsrummet och det rum där dagsgamla kycklingar sorteras. Ett dammprov ska väga cirka 10–15 gram.

7 Provtagning på anläggningar med småskalig verksamhet

I fråga om fåglar som hålls i bur ska av varje flock tas ett samlingsträckprov à 150 gram, med iakttagande i tillämpliga delar av kraven i punkt 3.1. Proverna av varje flock analyseras separat i laboratoriet. Om det finns burar för avelsfjäderfå och värphönor i flera våningar och träcket avlägsnas med gödselmattor, men det inte samlas tillräckligt med träck på skraporna eller gödselmattornas bandrensare ska minst två strykningsträckprover tas i enlighet med punkt 2.2. Strykningsträckprover från samma flock kan sammanslås till ett samlingsprov.

Av fåglar som hålls på golvet eller i en inhägnad tas sockprov av varje flock med iakttagande i tillämpliga delar av kraven i punkt 2.1. Om flockens alla fåglar finns i samma utrymme, ska endast ett sockpar användas. Om fåglarna finns i olika avdelningar eller inhägnader mellan vilka det inte finns någon direkt passage, byts sockparet alltid mellan avdelningarna eller inhägnaderna. Alla sockprover från samma flock kan sammanslås för analys.

Om fåglarna hålls i burar eller motsvarande utrymmen där man inte kan gå, tas sockproverna med händerna. Då sätts sockorna på händerna ovanpå rena engångshandskar och områden som är täckta med träck gnids med händerna inuti burarna eller motsvarande utrymmen. Alla sockprover som tagits med händerna från samma flock kan sammanslås för analys.

I sådana uppfödningstallar och värpstallar med flervåningssystem för frigående föräldraflockar samt hönsier med flervåningssystem för frigående värphöns där träcket avlägsnas med gödselmattor kan det i stället för sockprover eller sådana sockprover som tas med händerna alternativt tas minst två strykningsträckprover i enlighet med punkt 2.2. Strykningsträckprover från samma flock kan sammanslås till ett samlingsprov.

8 Ytrenhetsprov

Syftet med ytrenhetsprov är att kontrollera att rengöringen och desinficeringen har gett önskat resultat. Proverna utförs genom att strykningprover tas med en steril fuktad

provtagningssvamp, tygsvabb, skumplasttärning eller gasvävskompress av anläggningens konstruktioner då de har rengjorts och desinficerats efter det att salmonella har konstaterats. Proverna ska tas först när utrymmena är synligt rena och torra.

Renhetsproverna ska tas av ytorna på konstruktionerna i anläggningen, i synnerhet av kritiska ställen där salmonella lätt kan få fäste. Proverna ska i tillräckligt stor mängd representera olika delar av anläggningen (till exempel konstruktionernas fogar, olika slags hörn, ventilationskanalernas öppningar och avlopp).

9 Fodermiljöprov

Från varje produktionsenhet på anläggningen tas cirka 5—20 fodermiljöprov. Proverna tas genom att med en fuktad svamp, skumplasttärning eller tygsvabb kraftigt gnida det objekt som ska undersökas. Proverna förpackas individuellt i plastpåsar.

Prover tas i tillämpliga delar från följande ställen:

Fodersilor

- nedre delen av silon från foderspiralens utgångsställe och/eller ovanför spjället
- innerytan av silons tak/cyklon eller dammrörets mynning/dammpåsen.

Sädestorkar

- om misstänkt smittat foder har lagrats eller hanterats i sädestork; kanterna vid kippgropen i torken, elevatorn samt övre delen av silon som fodret lagrats i (luckan).

Utrustning som används vid foderhantering

- foderblandarens/kvarnens matningstratt
- foderblandarens inre yta
- fodervåg; ovansidan och behållarens inre del.

Utfodringsanordningar

- inre ytan av utfodrarnas påfyllningstrattar
- skarvarna i de foderspiraler som hämtar foder till djurhallen och i de foderrör som leder från foderspiralen till utfodrarna.

10 Provtagning vid misstanke om felaktigt analysresultat

10.1 Kläckerier

I ett kläckeri tas produktionsmiljöprover i enlighet med punkt 6. Antalet prover ska utökas från antalet enligt den provtagningsplan som avses i 15 §.

10.2 Andra anläggningar än kläckerier

Av en flock tas fem par sockprover. Varje sockpar sätts i en skild plastpåse och undersöks separat. Om fåglarna hålls i bur tas fem träckprover à 150 gram i stället för sockprov. Proverna tas i enlighet med punkt 3 och varje prov sätts i en skild plastpåse och analyseras separat. Dessutom tas av flocken två strykningssammprover eller dammprover i enlighet med punkt 4 eller 5. Strykningssammproverna eller dammproverna sätts i separata plastpåsar och analyseras separat.

Utöver de proverna tas som prov minst fem slumpmässigt valda fåglar. Fåglarna sänds för undersökning med avseende på rester av antimikrobiella medel till Livsmedelsverket eller till ett laboratorium som utsetts av Livsmedelsverket och vars ackreditering omfattar sådana undersökningar. Av grundad anledning kan man låta bli att ta restproverna.

*Bilaga 4***SALMONELLAPROVTAGNING I GODKÄNDA LIVSMEDELSLOKALER INOM KÖTTBRANSCHEN****1 Sändande och förvaring av prover**

Särskild överenskommelse ska träffas om förpackningen och sändningen av prover med det laboratorium som utför analysen. Proverna ska i första hand sändas till laboratoriet under provtagningsdagen. Om detta inte är möjligt ska proverna förvaras avkylda innan de sänds.

I laboratoriet ska proverna förvaras avkylda fram till analysen. Analysen av proverna ska inledas senast 96 timmar efter provtagningen.

2 Provtagning i slakterier för svin eller nöt**2.1 Antal prover**

Proverna tas på djur som normalt ska slaktas på slaktlinje.

Från slaktade slaktsvin, suggor och nöt ska i hela landet årligen tas sammanlagt minst 2 100 lymfkörtelprover per djurkategori. Av dessa prover ska minst 780 tas slumpmässigt och vara fördelade så jämnt som möjligt över hela året. Resten, dvs. minst 1 320 prover från varje djurkategori, ska genom selektivt urval inriktas på djur som ska slaktas. Som grunder för inriktningen används större sannolikhet för förekomst av salmonella och omfattningen på de skadliga verkningarna av en eventuell salmonellasmitta. I antalet prover från suggor ingår prover som tagits från såväl suggor som galtar.

Från slaktade svin, inklusive slaktsvin, suggor och galtar, och från nöt ska i hela landet årligen tas minst 2 100 ytstrykprover av slaktkroppar från båda djurkategorierna. Proverna ska tas slumpmässigt och vara fördelade så jämnt som möjligt över hela året.

Livsmedelsverket gör årligen upp en provtagningsplan för slakterierna. Där anges det antal, det slag och den typ av prov som skilt för varje slakteri ska tas utifrån slaktkapaciteten. Slakterierna ska ta proverna i enlighet med provtagningsplanen.

I de slakterier där det slaktas högst 1 000 djurenheter nöt och svin per år ska det årligen tas åtminstone två lymfkörtelprover från slaktade slaktsvin, suggor (ingår såväl suggor som galtar) och nöt per djurkategori och från slaktade svin, inklusive slaktsvin, suggor och galtar, och nöt åtminstone två ytstrykprover av slaktkroppar från båda djurkategorierna. Proverna ska tas slumpmässigt. Vid beräkningen av djurenheterna motsvarar vuxna nöt 1,00 djurenhet, övriga nöt 0,50 djurenheter, svin (levande vikt på mer än 100 kg) 0,20 djurenheter och övriga svin 0,15 djurenheter.

De ytstrykprover på slaktkroppar av nöt och svin som beskrivs i denna punkt ersätter proverna enligt kapitel 2 punkterna 2.1.3 och 2.1.4 i bilaga I till kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 för nöt och svin.

2.2 Lymfkörtelprover från slaktsvin, suggor och nöt

Efter urtagningen tas minst fem lymfkörtlar aseptiskt från djurets tunntarms- och blindtarmsområde (ileocaecum) och läggs i samma plastpåse eller plastburk. Plastpåsen eller plastburken ska märkas så att djurets identifikationsuppgifter och tidpunkten för provtagningen kan utredas. Som identifikationsuppgift för nöt används EU-signumet.

2.3 Ytstrykprov från slaktkroppar av nöt

Proverna tas från slaktkroppar som godkänts vid köttbesiktning innan de kyls ned. Från slaktkroppen tas två ytstrykprov. Ytstrykproverna tas genom att man stryker ett område som utgör sammanlagt cirka 1400 cm² av kroppen.

Det första ytstrykprovet tas från insidan av kroppens bakre extremitet, bäckenhålan och utsidan av den bakre extremiteten från en enhetlig, cirka 700 cm² (20 cm x 35 cm) stor yta. På bredden sträcker sig strykområdet på utsidan av den bakre extremiteten endast cirka fem cm.

Det andra ytstrykprovet tas från området vid bröstbenet, yttre och inre ytan av bröst- och bukhålans vägg. På såväl väggens inre som yttre yta stryks ett cirka fem cm brett område. Området som stryks ska ha en yta på sammanlagt cirka 700 cm² (10 cm x 70 cm).

Vid provtagningen används två fuktade provtagningssvampar eller kompresser. De prover som tagits från samma slaktkropp placeras efter strykningen i samma plastpåse eller plastburk. Plastpåsen eller plastburken ska märkas så att djurets identifikationsuppgifter och tidpunkten för provtagningen kan utredas. Som identifikationsuppgift för nöt används EU-signumet.

2.4 Ytstrykprov från slaktkroppar av svin

Proverna tas från slaktkroppar som godkänts vid köttbesiktning innan de kyls ned. Från slaktkroppen tas tre ytstrykprover. Ytstrykproverna tas genom att man stryker ett område som utgör sammanlagt cirka 1400 cm² av kroppen.

Det första ytstrykprovet tas från insidan av kroppens bakre extremitet, bäckenhålan och utsidan av den bakre extremiteten från en enhetlig, cirka 600 cm² (15 cm x 40 cm) stor yta. På bredden sträcker sig strykområdet på utsidan av den bakre extremiteten endast cirka fem cm.

Det andra ytstrykprovet tas från området vid bröstbenet, yttre och inre ytan av bröst- och bukhålans vägg. På såväl väggens inre som yttre yta stryks ett cirka fem cm brett område. Området som stryks ska ha en yta på sammanlagt cirka 600 cm² (10 cm x 60 cm).

Det tredje ytstrykprovet tas från huvudet. På kindens utsida stryks en yta om cirka 200 cm² (till exempel 10 cm x 10 cm från vardera kinden).

Vid provtagningen används tre fuktade provtagningssvampar eller kompresser. De prover som tagits från samma slaktkropp placeras efter strykningen i samma plastpåse eller plastburk. Plastpåsen eller plastburken ska märkas så att djurets identifikationsuppgifter och tidpunkten för provtagningen kan utredas.

3 Provtagning i styckningsanläggningar som hanterar kött av svin, nöt, ankor, gäss eller pärlhöns

Prover från kött av slaktsvin, suggor (ingår såväl suggor som galtar), nöt och olika slag av fjäderfä tas skilt per djurkategori. Provtagningen ska ske slumpmässigt. Från kött av inhemskt och utländskt ursprung tas prover i proportion till andelen utländskt och inhemskt kött som styckas. Proverna tas medan styckningsanläggningen är i drift. Ett prov utgörs av minst 25 gram köttbitar eller köttskav som tillkommit vid styckningen. Provet tas på styckningslinjen eller från köttskav som fastnat på ett enskilt bord.

3.1 Provtagningsfrekvens

Antalet prover som ska tas beror på produktionen per vecka av olika djurkategorier i styckningsanläggningen enligt följande:

Produktion per djurkategori över 100 000 kg i veckan: ett prov om dagen per respektive djurkategori.

Produktion per djurkategori 20 000—100 000 kg i veckan: ett prov i veckan per respektive djurkategori.

Produktion per djurkategori 5 000—20 000 kg i veckan: ett prov i månaden per respektive djurkategori.

Produktion per djurkategori under 5 000 kg i veckan: minst två prover per år per respektive djurkategori.

4 Provtagning i slakterier för höns, broilrar eller kalkoner

Bestämmelser om salmonellaprovtagning på slaktkroppar av höns, broilrar och kalkoner och av deras avelsdjur finns i kapitel 2 punkt 2.1.5 och kapitel 3 punkt 3.2 i bilaga I till kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005. Provtagningskriterierna gäller inte slaktkroppar som används för att framställa köttberedningar som genomgår värmebehandling i en godkänd livsmedelslokal.

4.1 Provtagningsfrekvens

Ett slakteri ska genomföra provtagning minst en gång i veckan per fjäderfäkategori.

Provtagningsfrekvensen i slakterier där högst 150 000 fåglar slaktas per år beror på antalet djur som ska slaktas enligt följande:

Antalet slaktade fåglar 100 000—150 000 per år: provtagning varannan månad per respektive fjäderfäkategori.

Antalet slaktade fåglar 10 000—100 000 per år: provtagning tre gånger per år per respektive fjäderfäkategori.

Antalet slaktade fåglar under 10 000 per år: provtagning en gång per år per respektive fjäderfäkategori.

En minskad provtagningsfrekvens får i alla slakterier tillämpas på en sådan fjäderfäkategori som har samma slaktkapacitet som nämns ovan.

5 Utökning av antalet prover efter det att salmonella konstaterats

Om salmonella konstateras i ett ytstrykprov eller nackskinnsprov från slaktkroppar som tagits i ett slakteri eller i ett köttprov eller köttskavprov som tagits i en styckningsanläggning, ska provtagningen i livsmedelslokalen utökas så att under de fem arbetsdagar som följer på den dag då analysresultatet bekräftades tas sammanlagt minst 59 prover. I den utökade provtagningen ska det ingå produktionsmiljöprover som förklarar uppkomsten av salmonella och ytstrykprover från slaktkroppar, nackskinnsprover från slaktkroppar eller kött- eller köttskavprover. Om det bland dessa 59 prover finns ett eller flera positiva prover, ska provtagningen fortsätta i form av minst 59 nya prover under de därpå följande fem arbetsdagarna.

I slakterier där det slaktas högst 1 000 djurenheter per år eller där det slaktas högst 150 000 fåglar per år och i styckningsanläggningar som producerar högst 5 000 kg benfritt kött i veckan ska provtagningen utökas så att under de fem arbetsdagar som följer på den dag då analysresultatet bekräftades tas minst ett prov varje dag. Den utökade provtagningen riktas till den djurart och det slag av prov som uppvisade det positiva resultatet. I provtagningen ska det även ingå produktionsmiljöprover i händelse av salmonella. Om det bland dessa finns ett eller flera positiva prover, ska provtagningen fortsätta i form av minst ett nytt prov varje dag under de därpå följande fem arbetsdagarna. Vid beräkningen av djurenheterna motsvarar vuxna nöt 1,00 djurenhet, övriga nöt 0,50 djurenheter, svin (levande vikt på mer än 100 kg) 0,20 djurenheter och övriga svin 0,15 djurenheter.

6 Uppgifter som ska bifogas prover som lämnas till laboratorier

Följande uppgifter ska bifogas prover som lämnas till ett laboratorium:

- 1) uppgift om platsen och tidpunkten för provtagningen och vem som tagit provet
- 2) uppgift om slag av prov och, med undantag av produktionsmiljöprover, uppgift om den djurart eller djurkategori som provet tagits från; uppgifterna ska indelas enligt följande:
  - lymfkörtelprov: nöt, slaktsvin eller suggor och om det är fråga om ett slumpmässigt taget prov eller ett riktat prov
  - ytstrykprov från slaktkroppar: nöt, svin, får, getter eller hästar
  - nackskinnsprov från slaktkroppar: broilrar, kalkoner eller höns
  - köttskavprov från styckningsanläggningar: nöt, slaktsvin, suggor, höns, broilrar, kalkoner, ankor, gäss eller pärlhöns
  - köttprov från styckningsanläggningar: höns, broilrar eller kalkoner
  - prov från malet kött: höns, broilrar eller kalkoner
  - prov från köttberedningar: höns, broilrar eller kalkoner
  - produktionsmiljöprov
- 3) uppgift om huruvida köttet är av inhemskt eller utländskt ursprung
- 4) i fråga om nackskinnsprover från höns, broilrar och kalkoner och prover från kött, malet kött och köttberedningar uppgift om proverna kommer från samma parti

- 5) uppgift om huruvida det har tagits ytterligare prover på grund av att salmonella konstaterats, och
- 6) i fråga om lymfkörtelprover från nöt och svin uppgift utifrån vilken anläggningen som levererat djuret till slakt kan identifieras.

Om det konstateras salmonella i ett prov ska den mikrobstam som levereras till Livsmedelsverket åtföljas av ovannämnda uppgifter. I fråga om lymfkörtelprover ska dessutom namnet på ägaren till anläggningen och anläggningens adress och kommunen den är belägen i meddelas.

7 Uppgifter som ska ingå i ett laboratoriums anmälan

Ett laboratorium ska minst en gång i månaden till Livsmedelsverket ge in uppgifter om de prover som laboratoriet analyserat för salmonella och om analysresultaten indelade enligt följande:

- 1) lymfkörtelprover från nöt, slaktsvin och saggor: för varje grupp de slumpmässigt tagna prover och riktade prover som tagits samt för båda typerna av prov antalet undersökta djur och antalet salmonellapositiva djur
- 2) ytstrykprover från slaktkroppar av nöt, svin, får, getter och hästar: för varje grupp antalet undersökta slaktkroppar och antalet salmonellapositiva slaktkroppar samt uppgift om analysen av de tilläggsprover som tagits för att salmonella konstaterats
- 3) köttskavprover från styckningsanläggningar för nöt, slaktsvin, saggor, ankor, gäss och pärlhöns: för varje grupp antalet analyserade prover och antalet salmonellapositiva prover sorterade enligt prov från kött av inhemskt och utländskt ursprung samt uppgift om analysen av de tilläggsprover som tagits för att salmonella konstaterats
- 4) nackskinnprover från slaktkroppar av höns, broilrar och kalkoner: för varje grupp antalet undersökta partier och prover samt antalet salmonellapositiva partier och prover samt uppgift om analysen av de tilläggsprover som tagits för att salmonella konstaterats
- 5) köttprover från höns, broilrar och kalkoner: för varje grupp antalet undersökta partier och prover samt antalet salmonellapositiva partier och prover sorterade enligt prov från kött av inhemskt och utländskt ursprung samt uppgift om analysen av de tilläggsprover som tagits för att salmonella konstaterats
- 6) prover från malet kött som tillverkats av kött av höns, broilrar eller kalkoner: för varje grupp antalet undersökta partier och prover samt antalet salmonellapositiva partier och prover sorterade enligt prov från kött av inhemskt och utländskt ursprung, och
- 7) prover från köttberedningar som tillverkats av kött av höns, broilrar eller kalkoner: för varje grupp antalet undersökta partier och prover samt antalet salmonellapositiva partier och prover sorterade enligt prov från kött av inhemskt och utländskt ursprung.

Dessutom ska laboratoriet uppgive för Livsmedelsverket vilken metod det använt för att analysera proverna.

Bilaga 5

CAMPYLOBACTERPROVTAGNING I SLAKTERIER OCH ANALYS AV PROVER

1 Antal slaktpartier som ska undersökas

Ett slakteri ska varje år under perioden 1.6—31.10. undersöka alla slaktpartier av broiler som slaktas i slakteriet.

Livsmedelsverket utarbetar årligen en provtagningsplan för perioderna 1.1—31.5 och 1.11—31.12. Under dessa månader ska så många slaktpartier undersökas att en 1-procentig prevalens av campylobacter i slaktpartierna ska kunna påvisas med 1 procents noggrannhet och 95 procents konfidensgrad på riksnivå. I planen anges för varje slakteri antalet slaktpartier undersökas baserat på det antal som slaktats. Slakteriet ska fördela provtagningen så jämnt som möjligt över provtagningsmånaderna och ta proverna slumpmässigt.

2 Provtagning och behandling av proverna

I slakteriet ska från varje slaktparti som ska undersökas tas odelade och intakta blindtarmar som prover från tio fåglar. Provtagningen ska fördelas jämnt över fåglarna i hela slaktpartiet. Proverna ska märkas så att den anläggning som har levererat slaktpartiet och tidpunkten för provtagningen kan klarläggas. Proverna ska förvaras svalt och sändas till laboratoriet så fort som möjligt i enlighet med anvisningarna för den analysmetod som används.

3 Analys av prover

Analysen av proverna ska inledas inom 72 timmar från provtagningen. I laboratoriet kan de tio blindtarmsproverna förenas till ett samlingsprov.

STEC-UNDERSÖKNINGAR AV SLAKTKROPPAR

1 Antal ytstrykprover

Av slaktade nöt ska årligen tas minst 500 ytstrykprover av slaktkroppar i hela landet. Proverna ska tas slumpmässigt och vara fördelade så jämnt som möjligt över hela året.

Livsmedelsverket gör årligen upp en provtagningsplan för slakterierna. Där anges det antal prover som skilt för varje slakteri ska tas utifrån slaktkapaciteten. Slakterierna ska ta proverna i enlighet med provtagningsplanen.

I de slakterier där högst 1 000 nöt slaktas årligen tas minst två prover per år. Om färre än 100 nöt slaktas per år i slakteriet, behöver inga prover tas.

2 Provtagning samt behandling och analys av proverna

Proverna tas från slaktkroppar som godkänts vid köttbesiktning innan de kyls ned. Från slaktkroppen tas två ytstrykprov. Ytstrykproverna tas genom att man stryker ett område som utgör sammanlagt cirka 1400 cm² av kroppen.

Det första ytstrykprovet tas från insidan av kroppens bakre extremitet, bäckenhålan och utsidan av den bakre extremiteten från en enhetlig, cirka 700 cm² (20 cm x 35 cm) stor yta. På bredden sträcker sig strykområdet på utsidan av den bakre extremiteten endast cirka fem cm.

Det andra ytstrykprovet tas från området vid bröstbenet, yttre och inre ytan av bröst- och bukhålans vägg. På såväl väggens inre som yttre yta stryks ett cirka fem cm brett område. Området som stryks ska ha en yta på sammanlagt cirka 700 cm² (10 cm x 70 cm).

Vid provtagningen används två fuktade provtagningsvampar eller kompresser. De prover som tagits från samma slaktkropp placeras efter strykningen i samma plastpåse eller plastburk. Plastpåsen eller plastburken ska märkas så att djurets identifikationsuppgifter och tidpunkten för provtagningen kan utredas. Som identifikationsuppgift för nöt används EU-signumet.

Proverna ska behandlas och analyseras i enlighet med metoden som används. Analysen av proverna kan dock inledas inom 48 timmar från provtagningen.